

OŠ GRIGORA VITEZA
KRUGE 46
ZAGREB

13. ŽUPANIJSKA SMOTRA PROJEKATA IZ PODRUČJA
GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA
I DRUGIH MEĐUPREDMETNIH TEMA
- PROJEKT GRAĐANIN

27. ožujka 2026.

ORGANIZATORI SMOTRE

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske

Agencija za odgoj i obrazovanje

Grad Zagreb - Gradski ured obrazovanje, sport i mlade

Osnovna škola Grigora Viteza

ŽUPANIJSKO POVJERENSTVO ZA ORGANIZACIJU I PROVEDBU SMOTRE

Predsjednica: Marija Iskra

Tajnik: Mato Šipuš

Članovi: Dragana Rakonca, Snježana Kegel, Nera Batina, Lidija Ribić i Ines Grdenić

Sjedište i adresa županijskog povjerenstva: OŠ Grigora Viteza, Kruge 46, Zagreb

SUCI

Razredna nastava: Nera Batina, Kristina Elez, Marko Blažević

Predmetna nastava: Dubravka Čubrić, Hrvojka Forjan, Ivana Jonke
Željana Brekalo, Dubravka Rušnov, Maja Vunderl Pasarić

Srednje škole: Ivan Borčić, Snježana Kegel, Doris Korade
Marin Korman, Marina Pavlić, Dragana Rakonca

MJERITELJI VREMENA

Marko Dolenc, Svjetlana Ivković, Ivona Lolić, Jelena Rebac Gajer, Zvonimir Mario Sabljčić

GOSTI

Tatjana Katkić Stanić, pravobraniteljica za djecu

mr.sc. Tomislav Ogrinšak, Agencija za odgoj i obrazovanje

Luka Juroš, pročelnik Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba

SUDIONICI SMOTRE

Učenici razredne nastave u osnovnim školama.

Učenici predmetne nastave u osnovnim školama.

Učenici srednjih škola.

PROGRAM SMOTRE

petak, 27. ožujka 2026. godine

12.00 – 12.30

Okupljanje sudionika

12.30 – 12.45

Svečano otvorenje smotre

Pozdravna riječ

Tatjana Šikić, ravnateljica OŠ Grigora Viteza

mr.sc. Tomislav Ogrinšak, Agencija za odgoj i obrazovanje

Program učenika OŠ Grigora Viteza

12.45 – 14.25

Prikaz i obrana projekata, osvrti i pitanja sudaca i sudionika

Dodjela pohvalnica učenicima i zahvalnica mentorima i sucima

14.30 – 15.00

Rad sudaca procjenitelja – konačna evaluacija

RAZREDNA NASTAVA – grupa A, učionica 1

12:45 OŠ Mate Lovraka – Stoliću, prostri se

13:10 OŠ Vjenceslava Novaka – Kraljevske sam krvi

13:35 OŠ Antuna Branka Šimića – Svakog dana u svakom pogledu sve više napredujem

14:00 OŠ Horvati – I fino i naše

PREDMETNA NASTAVA – grupa B, učionica 2

12:45 OŠ Ivana Meštrovića – Čovječe, budi pravedan!

13:10 OŠ Grigora Viteza – Pano pohvala

13:35 OŠ kralja Tomislava – Učenici u fokusu: naša prava i odgovornosti

PREDMETNA NASTAVA – grupa C, učionica 3

12:45 OŠ Središće – List po list, zrak je čist

13:10 OŠ Iver – Zagrepčani o Zagrebu

13:35 OŠ Rapska – Skate park

SREDNJE ŠKOLE – grupa D, učionica 4

12:45 III. gimnazija – Ima li tu mjesta za mene?

13:10 Elektrotehnička škola – 5-4-3-2-1 Kreni!

13:35 XVI. gimnazija – Idem, dakle gdje sam?

14:00 Prirodoslovna škola Vladimira Preloga – (Za)misao - afinitet za bolji mentalitet

SREDNJE ŠKOLE – grupa E, učionica 5

12:45 XVI. gimnazija – Internet i (Ne)istina

13:10 Zdravstveno učilište – Migracije i njihov utjecaj na nas

13:35 III. gimnazija – Zdravlje nacije – stanje nacije

14:00 Obrtnička škola za osobne usluge – H₂O4U

Svakoga dana u svakom pogledu sve više napredujem

Škola

Osnovna škola Antuna Branka Šimića

Krotovica 15, 10040 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 2864000

E-pošta: ured@os-absimic-zg.skole.hr

Voditeljica

Dubravka Čubrić

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici 3.a razreda: Bursić Mia Elena, Dojčinov Dorian, Đurak Eugen, Goreta Ana, Jelić Ena, Knezić Fran, Kovačec Kiara, Marvel Vili, Mašić Mia, Matovina Marko, Miletić Ameli, Patafta Ivan, Premuš Pogačar Neo, Rukavina Ivan, Sinanović Marko, Somogji Erin, Stanić Jure, Šafarić Anđela, Šarić Ivan, Uzun Lucija

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Jelić Ena, Matovina Marko, Šarić Ivan, Uzun Lucija

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje; Učiti kako učiti. Razvijanje samosvijesti i odgovornosti prema vlastitom psihofizičkom razvoju. Prepoznavanje i ostvarivanje dječjih prava u svakodnevnom školskom životu.

Cilj projekta

Stjecanje znanja o cjelovitom razvoju djeteta (intelektualnom, tjelesnom, mentalnom i moralnom). Poticanje učenika na preuzimanje aktivne uloge u brizi o vlastitom zdravlju i napretku. Razvijanje empatije i moralnih vrijednosti kroz svakodnevnu komunikaciju. Osnaživanje učenika za korištenje dječjih prava kao alata za osobni rast te promicanje pozitivne školske klime među svim učenicima i djelatnicima škole.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Učenici određuju osobne ciljeve napretka i planiraju aktivnosti za njihovo ostvarenje. Prepoznaju važnost uravnoteženog intelektualnog i zdravstvenog života. Opisuju povezanost dječjih prava (na razvoj, zdravlje, igru i mišljenje) s osobnim uspjehom. Razvijaju vještine

samoregulacije emocija (korištenje senzornih boca) i socijalne vještine (dijeljenje poticajnih misli). Učenici smatraju važnim osobni doprinos unaprjeđenju odnosa u razredu i školi kroz moralno djelovanje.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Od prvog razreda učenici 3. a vode digitalni razredni album u kojem sustavno prate individualni i razredni napredak, bilježeći uspjehe, naučene vještine i važne trenutke zajedništva. Tijekom ove školske godine uočili su da školski uspjeh često doživljavaju samo kroz ocjene, dok zanemaruju druge aspekte svog razvoja. Istraživanje ih je dovelo do Konvencije o pravima djeteta i Ustava RH, gdje su naučili da je pravo na puni razvoj potencijala i zdrav život temeljno ljudsko pravo. Proveli su anketu koja je pokazala potrebu za boljim upravljanjem stresom i većom fizičkom aktivnošću. Analizirali su rezultate i zaključili da mali, svakodnevni koraci vode do velikih promjena. Kako bi promicali važnost učenja, razredna dramska skupina osmislila je i izvodi predstavu "Vile u školi", čija je snažna poruka - Znanje te vodi kud god želi. Kroz tu predstavu učenici su ostalim razredima nastojali približiti važnost intelektualnog napretka i rasta ostalih vrijednosti. Razgovarali su o tome kako povezati poruku svoje predstave s praktičnim aktivnostima u razredu i školi. Odlučili su u sklopu Projekta građanin, pod naslovom Svakoga dana u svakom pogledu sve više napredujem, pronaći odgovore na pitanje kako cjelovito rasti – ne samo kroz ocjene, već i kroz tjelesno i mentalno zdravlje i moralne vrijednosti. Usmjerali su svoje aktivnosti i traženje strategija u četiri smjera, četiri ključne kategorije: intelektualnoj, tjelesnoj, mentalnoj i moralnoj.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Učenici su raspravljali kako motivirati sebe i druge na svakodnevni rad na sebi. Došli su do tri prijedloga: digitalni kalendar napretka, festival mogućnosti i putokaz uspjeha. Kod digitalnog kalendara napretka, dobro je što je moderan i privlačan, ali nedostatak je još duže vrijeme ispred ekrana i nejednaka dostupnost uređaja svim učenicima. Festival mogućnosti ima dobre strane jer bi u projekt uključio cijelu školu u jednom danu, ali nedostatak je što se napredak ne bi trebao događati jednokratno, već iz dana u dan. Prednost putokaza uspjeha bila bi stalna prisutnost poticajnih aktivnosti i niska cijena izrade, a nedostatak je potreba za stalnim održavanjem sredstava.

Najbolji pristup rješenju problema

Poticajne poruke na stepenicama i karticama, senzorne boce, igre znanja i opuštanja, kao dijelovi strategije Putokaz uspjeha, projektni su alati koji djeluju u prostorima učionice i škole na dnevnoj bazi. Na taj način omogućuju svakodnevno vježbanje vrlina i vještina. Vizija projekta je da svaki dio školskog prostora, poput stepenica, hodnika, učionica, igrališta, vrta postane mjesto učenja i poticaja.

Međupredmetne teme - Zdravlje, Učiti kako učiti, Osobni i socijalni razvoj te Građanski odgoj i obrazovanje zastupljene su u svakom koraku našeg projekta.

Plan djelovanja

Kako bi viziju cjelovitog napretka pretvorili u stvarnost, osmislili su i proveli strategiju podijeljenu u četiri ključna koraka. Prvi korak bio je prikupljanje informacija o tome što zakoni omogućuju. Paralelno su analizirali digitalni razredni album od prvog razreda kako bi prepoznali u kojim se područjima najviše napredovalo, a gdje je potreban dodatni poticaj. Provela se anketa o razini stresa i fizičkoj aktivnosti među vršnjacima. Razredna dramska skupina uvježbala je i izvela predstavu "Vile u školi". Tom izvedbom poslana je poruka da znanje otvara sva vrata. Održane su literarno-likovne radionice na kojima su pisani sastavci o dječjim pravima i crtane "mape napretka". Izrađene su i postavljene poticajne poruke na čela stepenica kako bi se potaknuo moralni razvoj pri svakom koraku. U razredu su organizirane radionice izrade senzornih boca koje su postale naš alat za mentalno zdravlje te igre kojima su e povezivali intelektualni zadatci s fizičkim vježbama istezanja. Tijekom cijelog procesa, slagana je dokumentacijska mapa i prikupljeni materijali o našim aktivnostima. Izrada portfelja i priprema prezentacije posljednja je aktivnost našeg projekta prije prezentacija u školi i izvan škole.

Ostvareni rezultati

Provedbom projekta ostvarene su vidljive promjene u razrednom okruženju i vlastitim stavovima prema cjelovitom razvoju. Izvedba predstave "Vile u školi" izazvala je izvrsne reakcije vršnjaka. Digitalni razredni album koji se gradi od prvog razreda postao je bogatiji za poglavlje o zdravlju, a njegovom analizom utvrdilo se da su postali ustrajni u rješavanju problema i prepoznavanju vlastitih vrlina. Postavljanjem poticajnih misli na stepenice školski hodnik postao je mjesto učenja i međusobnog ohrabivanja što je primjetno utjecalo na smanjenje napetosti pod odmorima. Izrada i korištenje senzornih boca donijeli potreban mir u trenucima stresa prije provjera znanja čime su naučili upravljati vlastitim emocijama i aktivno ostvariti pravo na mentalno zdravlje. Igre su pokazale da učenje ne mora biti statično jer se povezivanjem intelektualnih zadataka s tjelesnim vježbama brže i lakše pamtilo gradivo. Najveći rezultat projekta je spoznaja da dječja prava nisu samo popis pravila nego učenička stvarna snaga koja pomaže da svakoga dana u svakom pogledu sve više napredujemo.

I fino i naše

Škola

Osnovna škola Horvati

Horvaćanska 6, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 3838870

E-pošta: ured@os-horvati-zg.skole.hr

Voditeljica

Dubravka Rušnov

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici polaznici skupine Mali građani, 2.a i 3.a razrednog odjela (Anastazija Barušić, Hana Blagojčić, Iva Čurčić, Damian Dević, Marin Krašnjak, Niko Lisičar, Vito Lisičar, Mia Medar, Matej Mikulandra, Igor Oklobdžija, Frane Opačak, Hrvoje Džajić, Ivan Jukić, Pavao Jukić, Jakov Lovrić i Marko Hećimović).

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Hana Blagojčić, Iva Čurčić, Marin Krašnjak, Frane Opačak (zamjena Niko Lisičar)

Tema projekta

Poučavanje učenika o važnosti zdrave, uravnotežene prehrane, konzumaciji voća i povrća te izbjegavanju nezdravih namirnica.

Cilj projekta

Cilj našeg projekta je promicanje zdrave prehrane, očuvanje i jačanje svijesti o našoj kulturnoj baštini te poticanje zdrave konzumacije domaćih namirnica.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

osr C.1.3. Pridonosi skupini; uku A.1.2. 2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema; uku D.1.2. 2. Suradnja s drugima; ikt A.1.1. Učenik uz učiteljevu pomoć odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje jednostavnih zadataka; ikt A.1.2. Učenik se uz učiteljevu pomoć služi odabranim uređajima i programima.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Skupina Mali građani projekt je radila kroz školske radionice, u školskome vrtu, školskome dvorištu i drugdje. Uočavali smo problematiku u našoj zajednici, poticali timski rad i suradnju, komunikaciju s našom užom i širom obitelji, rođacima i susjedima. Pokušali smo biti kreativni i složiti slikopriče recepata. Provodili smo ankete koje su nam pokazale kako velik broj ispitanika koristi tradicionalnu hranu i zdravu prehranu u svojem domu. Intervjui koje smo proveli su nam donijeli niz novih spoznaja o tome koja naša tradicionalna jela ljudi pripremaju u svojim kuhinjama. Do nekih smo podataka došli prateći tisak i elektroničke medije, a do nekih razgovarajući s ljudima. Na sve to nas je motivirao naš prošlogodišnji projekt. Projektu smo dali ime I fino i naše!

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Odabrali smo suradnički oblik učenja. Podijelili smo se u male skupine, aktivno smo sudjelovali u ostvarivanju zajedničkih zadataka, razvijajući komunikacijske vještine, odgovornost i dublje razumijevanje našeg zadatka. Time smo poticali kooperativno učenje i pripremu za buduće zadatke. Razgovarali smo o tome što je dobro, a što loše u našoj odluci.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo se za treće rješenje izrada foto-knjige sa slikopričama tradicionalnih recepata. Učinkovitost rada u našim skupinama ovisila je o dobro postavljenom i jasno formuliranom zadatku, našoj motivaciji, opsežnijim priprema, tijeku i organizaciji, ozračju,

samoocjenjivanju. Postavili smo pitanje kako ćemo raditi? Znali smo da će se kreativnost i preuzimanje odgovornosti za rad odraziti u izradi maštovitih slikopriča koje će biti poželjno istaknuti u knjizi. Jedan od bitnijih elemenata našeg uspješnog rada je podjela uloga. Tako će učenici znati što je njihov zadatak pri preraspodjeli rada i snosit će odgovornost za taj dio posla. Uloge unutar skupine treba povremeno raspodijeliti zajedničkim izborom.

Plan djelovanja

Nakon osmišljenog rješenja dogovorili smo se o aktivnostima koje ćemo poduzeti. Za realizaciju cilja projekta planirali smo sljedeće aktivnosti: radionica I fino i naše, izrada foto knjige slikopriče s receptima, za savjet oko izrade smo zamolili i naše kuharice, slaganje dokumentacijske mape, izrada portfelja i prezentacija projekta u školi i izvan škole.

Ostvareni rezultati

Nastava nam je bila zanimljivija, bili smo motiviraniji za rad, pokazali smo visok stupanj samoaktivnosti, inicijative i kreativnosti u rješavanju problema. Osim bolje suradnje i komunikacije između nas prijatelja bili smo i slobodniji u komunikaciji s učiteljicom. Promislili smo o važnosti prehrane. Osvijestili smo da tradicionalna jela imaju posebnu vrijednost u našoj kulturi. Tradicionalna kuhinja daje toplinu i emociju.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili na Učiteljskom vijeću, Stručnom vijeću razredne nastave, knjižnici, videokonferenciji i roditeljskom sastanku. Predstaviti ćemo ga na Županijskoj smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema.

Refleksija o stečenom iskustvu

Zadovoljni smo, ponosni, sretni, veseli i ispunjeni pozitivnom energijom jer smo istražili i saznali, iako po veličini teritorija jedna od manjih zemalja u svijetu, Hrvatska je bogata raznolikom kulturnom baštinom. Kombinacijom starog i novog, kuhinja postaje mjesto spajanja generacija, tradicije i tehnologije, okusa djetinjstva i inovacija koje nam štede vrijeme. Čuvajmo našu tradiciju!

Stoliću, prostri se

Škola

Osnovna škola Mate Lovraka
Aleja Blaža Jurišića 13, 10040 Zagreb
Telefon/telefaks: 01 2990915
E-pošta: ured@os-mlovraka-zg.skole.hr

Voditeljica

Tatjana Farac

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su svi učenici 4.b razreda.

Popis učenika koji će predstavljati učenike na Smotri

Karla Skok, Dora Andrić, Karla Krajačić, Rita Globan

Tema projekta

Društveno - volontiranje i razvoj socijalne solidarnosti

Cilj projekta

Senzibiliziranje učenika za problem siromaštva i gladi kroz humanitarno djelovanje. Teorijske spoznaje pretvoriti u konkretnu pomoć. Poticanje aktivnog sudjelovanja u životu zajednice.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu

Učenik uočava uzroke siromaštva i gladi. Prepoznaje osnovna ljudska prava. Analizira utjecaje bacanja hrane. Osmišljava konkretne akcije pomoći. Prepoznaje socijalnu nepravdu. Razvija empatiju, solidarnost i društvenu odgovornost. Sudjeluje u timskom radu.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Potaknuti susretom misionara sa Solomonskih otoka i Benina učenici su shvatili da su glad i siromaštvo problemi. Uočili su da se velika količina hrane baca nakon užine, dok mnogi gladuju. U medijima su pronašli podatke o broju gladnih i umrlih od posljedica gladi. Inspirirani filmom Dijete 31 i Konvencijom o pravima djeteta, istražili su glad kao prepreku ostvarivanja dječjih prava. Izračunavali su trošak obroka u trgovini, proveli simulacijsku radionicu, kušali kašu po receptu "Marijinih obroka", skupljali humanitarne donacije, prikupljali i analizirali podatke dobivene nakon provedbe ankete. Potvrdu o važnosti učenoga problema potražili su u pravilnicima i zakonima. Odlučili su u sklopu Projekta građanin, Stoliću, prostri se, pronaći odgovore za svoja pitanja.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Učenici su razgovarali kako smanjiti bacanje hrane i kako pomoći gladnoj djeci. Jedno od rješenja je napraviti vlastitu kuharicu (razvija se financijska pismenost, nedostatak je nestabilnost cijena), organiziranje virtualnog objeda (digitalno povezivanje, nedostatak je vremenska razlika), provođenje humanitarnih akcija, izrada i prezentacija poučno poticajne video poruke (najviše rješenja).

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolji pristup izabrano je provođenje humanitarnih akcija (koncert učenika, profesora i roditelja učenika, pidžama dan, donacije u zbornici, volontiranje) i edukativni video (na društvenim mrežama).

Plan djelovanja

Za realizaciju cilja projekta planirali su: razgovor s ravnateljicom škole, pronalaženje smjernica za aktivnosti kroz predmete, slanje elektroničke pošte, organiziranje predavanja, slaganje dokumentacijske mape, izrada portfelja i prezentacija projekta u školi i izvan škole.

Ostvareni rezultati

Uz podršku ravnateljice, projekt je uspješno povezoao školu i zajednicu kroz niz humanitarnih akcija. Prikupljenim donacijama izravno je podržan rad udruge Marijini obroci. Projekt je učenike poučio da su promjene moguće samo kroz djelovanje, čak i kada rezultati nisu zajamčeni. Razvijali su svoje komunikacijske vještine i vještinu javnog nastupa. Projekt je osigurao dublji uvid u zakonodavni okvir o pravima djeteta, čime je ojačana njihova pravna i građanska pismenost.

Predstavljanje projekta

Naš je projekt predstavljen u školskoj knjižnici. Projekt ćemo predstaviti na Županijskoj smotri projekata, Učiteljskom vijeću, roditeljima na roditeljskom sastanku.

Kraljevske sam krvi

Škola

Osnovna škola Vjenceslava Novaka

Vile Velebita 15a, 10040 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 2853800

E-pošta: ured@os-vnovaka-zg.skole.hr

Voditeljica

Branka Ražov

Učenici

U projektu sudjeluju učenici 3.c razreda: Mihael Antić, Lana Babić, Natali Brajković, Antonija Glasnović, Aruna Rita Jurčić, Julija Turjak, Martina Vuković i Ivan Župić.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Lana Babić, Natali Brajković, Antonija Glasnović i Ivan Župić.

Tema projekta

Ideja za projekt „Kraljevske sam krvi“ nastala je povodom obilježavanja 1100 godina hrvatskog kraljevstva. Ova važna obljetnica potaknula je interes za istraživanje razdoblja hrvatskih kraljeva i važnih gradova koji su imali veliku ulogu u razvoju hrvatske države. Dodatnu inspiraciju projektu daje i osobna povezanost voditeljice projekta s kraljevskim gradom Tomislavgradom, iz kojeg potječu njezini korijeni. U tom gradu je prema povijesnoj predaji okrunjen prvi hrvatski kralj Tomislav, a upravo je u tom gradu voditeljica projekta i rođena.

Ciljevi projekta

- upoznati učenike s razdobljem hrvatskih kraljeva
- razvijati interes za hrvatsku povijest i kulturnu baštinu
- poticati istraživačko učenje i kreativnost
- razvijati suradnju između osnovne i srednjih škola
- poticati timski rad i aktivno sudjelovanje učenika

Opis projekta

Kraljevski gradovi

Tijekom projekta učenici će istraživati pet kraljevskih gradova: Tomislavgrad, Solin, Knin, Nin i Biograd na Moru. Učenici će upoznati njihovu povijest, važnost u razdoblju hrvatskih kraljeva te zanimljivosti vezane uz život ljudi u srednjem vijeku.

Suradnja sa stručnjacima

U sklopu projekta planirano je predavanje profesora Mate Kelave, suautora knjige „Pet kraljevskih gradova“. Profesor će učenicima na zanimljiv način približiti povijest hrvatskih kraljeva i važnost kraljevskih gradova.

Terenska nastava

Učenici će posjetiti izložbu „1100 godina hrvatskog kraljevstva“ u Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu. Kroz izložene predmete i multimedijalne sadržaje učenici će upoznati razdoblje hrvatskih kraljeva.

U sklopu projekta planirano je i putovanje učenika u jedan od kraljevskih gradova, gdje će imati priliku upoznati povijesne znamenitosti i kulturnu baštinu toga kraja.

Suradnja sa srednjim školama

U suradnji sa srednjom kuharskom školom organizirat će se kulinarska radionica u OŠ Vjenceslava Novaka. Učenici će zajedno pripremati jela inspirirana receptima iz vremena hrvatskih kraljeva.

Profesori srednje prometne škole održat će predavanje o prometu i cestama u doba hrvatskih kraljeva te objasniti kako su kraljevski gradovi bili povezani.

Aktivnosti učenika

- izrada memory igre s motivima kraljeva i kraljevskih gradova
- pisanje sastavaka o životu u doba kraljeva
- istraživanje kraljevskih ljubavi i legendi
- izrada anketa
- izrada slikovnica
- izrada plakata i likovnih radova

Očekivani rezultati

Kroz projekt učenici će na zanimljiv i kreativan način upoznati hrvatsku povijest i kraljevske gradove. Razvijat će istraživačke vještine, kreativnost i interes za kulturnu baštinu.

Na kraju projekta učenici će predstaviti svoje radove kroz izložbu u školi i prezentaciju projekta.

Pano pohvala

Škola

Osnovna škola Grigora Viteza

Kruge 46, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 5599680

E-pošta: tajnistvo@os-gviteza-zg.skole.hr

Voditeljica

Lidija Ribić

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici polaznici grupe Građanski odgoj i obrazovanje, 6., 7. i 8. razreda (Lana Brzović, Lili Fulir, Aristeja Kolak, Bella Loboja, Karolina Matošević, Ozana Petrač, Nina Roguljić, Merjem Šemsidini, Anja Šumić, Vita Vidiček)

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Nina Roguljić (7.a), Merjem Šemsidini (6.a), Anja Šumić (7.a), Vita Vidiček (7.a)

Tema projekta

Tema našega projekta bila je unaprjeđenje odnosa između učenika i učitelja kroz razvoj empatije i kulture pohvale u školskoj zajednici. Polazili smo od uvjerenja da se ljudska prava ne ostvaruju samo kroz pravila i dokumente, nego prvenstveno kroz svakodnevne odnose, način komunikacije i međusobno poštovanje. U središte projekta stavili smo empatiju kao temeljnu vrijednost koja omogućuje da se svatko u školi osjeća viđeno, uvaženo i sigurno.

Cilj projekta

Cilj projekta bio je potaknuti razvoj pozitivne školske klime u kojoj se prava učenika i učitelja poštuju kroz konkretna djela, a ne samo deklarativno. Željeli smo osnažiti učenike da prepoznaju vlastitu odgovornost u izgradnji odnosa u školi te ih potaknuti na aktivno i demokratsko sudjelovanje u rješavanju problema koji se tiču njihove zajednice.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Tijekom projekta učenici su razvijali razumijevanje ljudskih prava i prava učenika u kontekstu svakodnevnog školskog života. Učili su prepoznavati situacije u kojima su prava ostvarena, ali i one u kojima postoji prostor za poboljšanje. Razvijali su vještine kritičkog promišljanja,

argumentirane rasprave i demokratskog odlučivanja. Sudjelovanjem u intervjuima, raspravama i javnom predstavljanju projekta osnažili su svoje komunikacijske kompetencije, a kroz planiranje i provedbu akcije razvijali su organizacijske i suradničke vještine. Korištenjem digitalnih alata i umjetne inteligencije dodatno su razvijali digitalne kompetencije. Posebno je vidljiv napredak u socijalnim i građanskim kompetencijama, poput empatije, odgovornosti i spremnosti na suradnju.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Projekt je započeo istraživanjem ljudskih prava i prava učenika. Učenici su analizirali relevantne dokumente te raspravljali o tome kako se ta prava ostvaruju u školi. Kako bismo prikupili stvarna mišljenja, proveli smo "ulični intervju" među učenicima na školskim hodnicima. Pitali smo ih što znaju o svojim pravima i gdje vide mogućnost poboljšanja odnosa u školi. Rezultati su pokazali da mnogi učenici nisu sigurni koja su njihova prava te da postoji potreba za boljom međusobnom komunikacijom i razumijevanjem. Posebno snažan dojam ostavila je radionica „U tuđim cipelama“, u kojoj su se učenici uživali u različite uloge, primjerice učenika koji se osjeća neprimijećeno ili učitelja koji doživljava neprimjerenu komunikaciju. Upravo je ta aktivnost dodatno osvijestila važnost empatije u svakodnevnim odnosima.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Nakon što smo definirali problem, započeli smo oblikovanje mogućih rješenja. Učenici su predlagali ideje koje bi mogle poboljšati odnose među učenicima, između učenika i učitelja te kroz promjene u prostoru škole. Razmatrali smo ideju kutije lijepih riječi, organizaciju zajedničkih igara učenika i učitelja te postavljanje panoa pohvala. Svako smo rješenje analizirali s obzirom na izvedivost, održivost, moguće izazove i potencijalni utjecaj na školsku klimu. Rasprava je bila argumentirana i konstruktivna, a učenici su pokazali sposobnost sagledavanja i prednosti i nedostataka pojedinih prijedloga.

Najbolji pristup rješenju problema

Kako bismo donijeli demokratsku odluku, svoja smo rješenja predstavili Vijeću učenika. Nakon rasprave provedeno je glasanje, a većinom glasova odabran je pano pohvala kao rješenje koje je najjednostavnije za provedbu, vidljivo cijeloj školi i dugoročno održivo. Nakon odabira pristupili smo izradi kriterija za pisanje poruka. Dogovorili smo da pohvale moraju biti iskrene, konkretne, poštivajuće i empatične, bez sarkazma i uspoređivanja s drugima. U osmišljavanju pravila i tekstova koristili smo i umjetnu inteligenciju kao pomoć u oblikovanju jasnih i razumljivih uputa.

Plan djelovanja

Plan djelovanja uključivao je izradu i postavljanje panoa na vidljivo mjesto u školi, informiranje učenika putem knjige oglasa te upoznavanje učitelja s projektom. Definirali smo način održavanja panoa i praćenja sadržaja te planirali provedbu ankete zadovoljstva na kraju

školske godine kako bismo procijenili učinak projekta. Također smo predvidjeli objavu rezultata u školskom listu i na mrežnim stranicama škole.

Ostvareni rezultati

Rezultati su bili vidljivi već u prvim danima nakon postavljanja panoa. Poruke pohvale počele su se nizati, a učenici i učitelji pokazali su velik interes i podršku. Povratne informacije bile su pozitivne, a atmosfera u školi postala je toplija i otvorenija. Učenici su pokazali veću spremnost na prepoznavanje i isticanje pozitivnih ponašanja, što je dodatno osnažilo osjećaj zajedništva.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen unutar škole Vijeću učenika, nastavnicima i učenicima, a na županijskoj smotri prikazujemo proces rada kroz četiri koraka građanske akcije, fotografije panoa, video isječke intervjua i refleksije učenika o važnosti empatije u školskoj zajednici. Smatramo da je naš projekt primjer kako učenici, uz podršku škole, mogu aktivno doprinijeti stvaranju okruženja u kojem se ljudska prava žive svakodnevno.

Čovječe, budi PRAVEDAN! (društvena igra o pravednosti i jednakim mogućnostima)

Škola

Osnovna škola Ivana Meštrovića

Ulica Martina Pušteka 1, 10000Zagreb

Telefon/ telefaks: 01 3632217 / 01 3638762

E-pošta: ured@os-imestrovica-zg.skole.hr

Voditeljica

Gordana Ljubas

Učenici

U izradi projekta sudjelovale su učenice Katarina Knežević, Magda Kvesić, Petra Rajačić, Tara Rukavina, Tonka Triska, Sofija Vasiljević, Latica Živković (7. razred)

Popis učenica koje će predstavljati projekt na Smotri

Magda Kvesić, Petra Rajačić, Tara Rukavina, Tonka Triska

Tema projekta

Projekt „Čovječe, budi PRAVEDAN!“ bavi se pitanjima pravednosti, rodne ravnopravnosti, stereotipa i poštovanja osobnih granica među mladima. Povezan je s međupredmetnim temama Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti i Zdravlje. Učenice su istraživale kako stereotipi i društvena očekivanja utječu na svakodnevni život djevojčica i dječaka te kako otvoriti prostor za razgovor o tim temama među vršnjacima.

Cilj projekta

Cilj projekta bio je potaknuti učenike na promišljanje o pravednosti, stereotipima i jednakim mogućnostima te ih uključiti u aktivno traženje rješenja. Kroz osmišljavanje društvene igre

učenice su razvijale svijest o osobnoj odgovornosti, važnosti poštovanja različitosti i potrebi otvorenog dijaloga o osjetljivim društvenim temama.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu

U projektu učenici razvijaju kritičko mišljenje, prepoznaju stereotipe i društvene nepravde te razumiju njihov utjecaj na pojedince i zajednicu. Projekt potiče empatiju, toleranciju i komunikacijske vještine te osnažuje učenike za argumentirano izražavanje stavova i odgovorno djelovanje u zajednici.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenice su analizirale stereotipe u svakodnevnom životu, medijima i na društvenim mrežama te raspravljale o pravednosti, jednakosti i društvenim očekivanjima vezanim uz spol. Provele su i anketu među učenicima dvaju sedmih i dvaju osmih razreda kako bi istražile iskustva stereotipa, osjećaj nesigurnosti i kršenja osobnih granica. Rezultati ankete pokazali su da se društveni pritisci pojavljuju kod oba spola, ali na različite načine.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Učenice su razmatrale različite oblike djelovanja – radionice, plakate protiv stereotipa te predavanja stručnjaka – te zaključile da je društvena igra najprikladniji način poticanja razgovora među učenicima.

Najbolji pristup rješavanju problema

Osmislile su društvenu igru „Čovječe, budi PRAVEDAN!” inspiriranu klasičnom igrom, ali obogaćenu edukativnim karticama koje potiču raspravu o stereotipima, pravednosti i pravima djece. U igri nema pobjednika – naglasak je na razgovoru, razmjeni mišljenja i razumijevanju različitih perspektiva.

Plan djelovanja

Učenice su osmislile pravila igre, izradile ploču i kartice kategorija Mišljenje, Saznaj i Trivia te igru testirale u razredu. Nakon testiranja sadržaj su dodatno doradile i uvele nove kartice Buntovnici s razlogom, Buntovnice s razlogom te kartice povezane s Konvencijom o pravima djeteta. Igra je prijavljena na natječaj „Oboji svijet – bojama ravnopravnosti” Foruma za slobodu odgoja.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen ravnatelju i stručnoj suradnici pedagoginji, učenicima sedmih razreda na satima razrednika i hrvatskoga jezika, u Gradskoj knjižnici Staglišće te u Mjesnom odboru Gajevo. O projektu je objavljen članak u Večernjem listu.

Ostvareni rezultati

U konkurenciji 255 radova iz 126 škola projekt je nagrađen na natječaju „Oboji svijet”. Društvena igra pokazala se kao učinkovit alat za razgovor o stereotipima i pravednosti te se može koristiti na satima razrednika, u preventivnim programima i izvannastavnim aktivnostima. Projekt je dobio i preporuku Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova. U školi je dogovoreno

uvršćavanje igre u školski preventivni program i njezina primjena na satima razrednika, u nastavi te u školskom dnevnom boravku.

Daljnji razvoj projekta

Kako bi se projekt dodatno razvijao i bio dostupan većem broju ućenika, planirana je suradnja s Allianz osiguranjem u vidu podrške u izradi više kompleta igre, pomoći u promociji i popularizaciji igre te pomoći u komunikacijskoj kampanji. Suradnja bi omogućila širu primjenu igre u školama i zajednici.

Osvrt ućenika na stećeno iskustvo

Ućenice ističu da su kroz projekt naućile prepoznati stereotipe u svakodnevnom životu, razvile vještine suradnje i rasprave te shvatile da ućenici svojim idejama mogu potaknuti promjene u zajednici.

Zagrepćani o Zagrebu

Škola

Osnovna škola Iver

Mladena Halepe 8, 10361 Sesevetski Kraljevec

Telefon/telefaks: 01 6454705

E-pošta: ured@os-iver.skole.hr

Voditeljice

Nina Martić, Mirela Rod-Slipćević

Ućenici

U izradi projekta sudjelovali su ućenici polaznici grupe Zajednice aktivnih građana, 8.a razreda (Dunaj Antonija, Šokec Katarina, Dragić Anja, Ćorić Rita)

Popis ućenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Dunaj Antonija, Šokec Katarina, Dragić Anja, Ćorić Rita

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Održivi razvoj; Osobni i socijalni razvoj, Zajednica aktivnih građana

Cilj projekta

Istražiti što znaći biti Zagrepćanin, osvijestiti povezanost periferije i centra grada, ispitati dostupnost kulturnih, obrazovnih i zabavnih sadržaja, razvijati osjećaj pripadnosti gradu i potaknuti aktivno građanstvo i odgovorno sudjelovanje u zajednici.

Oćekivani ishodi ućenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Ućenici analiziraju probleme u lokalnoj zajednici, koriste različite metode istraživanja (ankete, intervju, terenski rad), izrađuju i prezentiraju rezultate, razvijaju komunikacijske vještine, prenose znanje drugima, planiraju i organiziraju aktivnosti, razvijaju kritićko mišljenje te jaćaju osjećaj građanske pripadnosti.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenici su istraživali prometnu povezanost periferije (Sesvetski Kraljevec) i centra Zagreba, dostupnost kulturnih i obrazovnih sadržaja, osjećaj pripadnosti gradu te moguće predrasude između stanovnika centra i periferije. Proveli su ankete među osmašima, rasprave i analizu problema. Zaključili su da je prometna povezanost ključan izazov koji utječe na korištenje gradskih sadržaja i osjećaj jednakosti.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Učenici su se koristili različitim metodama kao što su čitanje članaka, anketa, intervjui, prezentacija i predavanje, terensko učenje, višestruki izleti i uključivanje roditelja. Zaključeno je da sama teorijska nastava nije dovoljna te je potrebno iskustveno učenje.

Najbolji pristup rješenju problema

Najboljim pristupom pokazala se kombinacija terenskih aktivnosti, praktičnog rada izvan škole, istraživanja i edukacija unutar škole, prezentacije i poučavanje drugih učenika.

Plan djelovanja

Plan djelovanja je bio pripremiti i obraditi ankete, izraditi prezentacije (PPT), održati predavanja učenicima, obilazak kulturnih i obrazovnih institucija, posjet Hrvatskom narodnom kazalištu, Muzeju 80-ih, HRT-u, Sljemenu i vidikovcu (žičara), adventskim lokacijama i klizalištu, koncertu na Trgu bana Jelačića i kao zadnje analiza iskustava nakon aktivnosti.

Ostvareni rezultati

Učenici su usvojili pojmove periferija, prometna povezanost, javni prijevoz, kulturni sadržaj, predrasude i pripadnost. Razvili su samopouzdanje kroz predavanje drugima. Naučili su izraditi i analizirati anketu. Stekli su iskustveno znanje o gradu i osvijestili važnost kulturnih sadržaja. Razumjeli su utjecaj prometne povezanosti na kvalitetu života. Razvili su osjećaj pripadnosti Zagrebu. Posebno su uočili koliko vrijeme putovanja utječe na mogućnost sudjelovanja u gradskim aktivnostima.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen na Učiteljskom vijeću, učenicima škole i na mrežnoj stranici škole. Aktivnosti su bile poučne, zabavne i poticajne za daljnji rad.

Osvrt učenika

Projekt mi je bio poučan jer sam bolje razumjela važnost prometne povezanosti i pripadnosti gradu. Naučila sam kako prezentirati te sam stekla više samopouzdanja.

Učenici u fokusu: naša prava i odgovornosti

Škola

Osnovna škola kralja Tomislava
Nova cesta 92, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 3820593

E-pošta: ured@os-kraljatomislava-zg.skole.hr

Voditeljica

Iva Erak

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici polaznici grupe ZAG Zajednica aktivnih građana 5.c, 7.b i 7.d razreda, kao i učenici 1.a, 2.d i 4.a razreda

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Didak Krešimir Čolak, Melita Anđel, Megi Kero, Nora Bunčić (Lea Kranjčec)

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Osobni i socijalni razvoj; Ljudska prava i demokratsko građanstvo; Učiti kako učiti. Razvijanje svijesti o povezanosti dječjih prava i učeničkih obaveza kroz aktivnosti koje vode sami učenici te sudjelovanje u osmišljavanju, provedbi i predstavljanju međuvršnjačkih edukacija, kreativnih radionica i školskih akcija.

Cilj projekta

Stjecanje znanja o dječjim prava i obavezama te razumijevanje njihove povezanosti. Poticanje učenika na odgovorno ponašanje i aktivnu ulogu u promicanju kulture uvažavanja. Razvijanje svijesti da se prava ostvaruju samo uz poštivanje pravila i međusobnog poštovanja te poticanje pozitivnih vrijednosti među svim učenicima škole.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu

Učenici objašnjavaju dječja prava i obaveze te prepoznaju kako odgovorno ponašanje utječe na prava drugih. Primjenjuju informacije iz različitih izvora, razvijaju empatiju, komunikacijske vještine i nenasilno rješavanje sukoba. Preuzimaju aktivnu ulogu u planiranju i izvođenju međuvršnjačkih edukacija te razvijaju digitalne, socijalne i građanske kompetencije.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenici 5. i 7. razreda uočili su da učenici nižih razreda dobro poznaju svoja prava, ali slabije razumiju obaveze. Kako bi provjerili tu pretpostavku, proveli su razgovore s učenicima 1. i 4. razreda, analizirali školski Kućni red i pregledali edukativne materijale. Učenik 5. razreda izradio je video-intervjue o pravima i obavezama koji su potvrdili njihova opažanja. Proveli su i kratku anketu koja je pokazala da mlađi učenici trebaju jednostavnija objašnjenja i konkretne primjere. Zaključili su da je ključno pitanje kako im približiti povezanost prava i obaveza na razumljiv način.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Učenici su raspravili načine motiviranja ostalih učenika za usvajanje odgovornog ponašanja te osmislili tri rješenja: pano u auli, međuvršnjačka predavanja i AI slikovnicu. Pano bi donio kratke i jasne poruke, ali njegova vidljivost ovisi o prolaznicima. Međuvršnjačka predavanja omogućuju bolju motivaciju i interaktivnost, no zahtijevaju pripremu i dobru organizaciju. AI

slikovnica je trajni, djeci blizak materijal, ali njezina izrada i distribucija zahtijevaju više vremena.

Najbolji pristup rješavanju problema

Najboljim se pokazao pristup utemeljen na Kurikulumu međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje i školskim dokumentima koji uređuju prava i obaveze učenika. Uključuje sve učitelje i razrede, sadržaji se mogu prilagoditi dobi učenika, a dostupni materijali dodatno olakšavaju provedbu. Važno je da aktivnosti budu realne, postupne i dosljedne te da su učenici i učitelji motivirani.

Plan djelovanja

Planirane aktivnosti uključivale su razgovor s ravnateljicom o mogućnostima provedbe, analizu školskog kurikuluma, ispunjavanje obrasca za školski kurikulum, traženje smjernica i materijala, pripremu videa, predavanja, plakata i AI slikovnice, izradu dokumentacijske mape i portfelja te predstavljanje projekta u školi i, prema mogućnostima, izvan škole.

Ostvareni rezultati

Učenici su naučili korake provedbe projekta, razvili strpljenje i suradničke vještine, te jasnije razumjeli povezanost prava i obaveza. Kroz rad s mlađim učenicima razvili su empatiju, komunikacijske vještine i osjećaj odgovornosti. Uočili su da i male aktivnosti mogu doprinijeti stvaranju pravednijeg i sigurnijeg školskog okruženja. Materijali koje su koristili potaknuli su ih da promišljaju o kontinuiranom njegovanju kulture uvažavanja.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen u auli škole i učionicama nižih razreda kroz video, predavanja, plakate i AI slikovnicu, a aktivnosti su praćene na web stranici i Instagram profilu škole. Predstaviti će se na Županijskoj smotri GOO. Projekt je također predstavljen na konferenciji Učiteljskog fakulteta u Zagrebu „Dječja prava – pitanje kurikuluma i(li) politika“, pod nazivom „Analiza dječjih prava i obaveza u suvremenom društvu“. Zahvaljujemo ravnateljici Maji Car, knjižničarki Ivani Dominko, pedagoginji Ani Hrvojević te učiteljicama Niki Despot i Petri Kurelić na podršci tijekom provedbe projekta.

Skate park

Škola

Osnovna škola Rapska

Rapska 3, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 6180278 / 01 6183763

E-pošta: ured@os-rapska-zg.skole.hr

Voditeljica

Lovorka Jurić Komljenović

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici 6. razreda, polaznici grupe Građanskog odgoja (ZAG): Istok Paić, Roza Nakić, Leo Karešin, Quintino Bassani, Nela Filipović, Mila Mihić, Eva Bešlić, Patrik Drilo, Matej Merslavić, Bruna Potočki, Tia Pelko, Jan Šimleša, Filip Jambrak, Lucija Bručić, Carlo Ivan Uremović

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri:

Quintino Bassani, Roza Nakić, Tia Pelko, Leo Karešin (6. razred)

Tema projekta

ljudsko-pravno i gospodarsko

Cilj projekta

Poticati učenike na uočavanje problema u svojoj okolini, ali i u široj zajednici te na predlaganje mjera za njihovo rješavanje; stjecanje vještina, znanja i stavova neophodnih za cjeloživotno učenje.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Učenici prepoznaju i istražuju pojave i probleme u zajednici uočavajući njihovu važnost, njihove uzroke i posljedice te njihov utjecaj na život članova zajednice. Učenici razumiju sebe kao dio zajednice i prepoznaje potrebu za suradnjom i sudjelovanjem u rješavanju problema u zajednici.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Nakon uvodnih radionica za učenike sa svrhom upoznavanja s ljudskim pravima, dječjim pravima, demokracijom, javnom politikom, funkcioniranja vlasti, zakona i ustava RH, učenici su razgovorom s roditeljima, prijateljima i susjedima počeli istraživati koji su problemi prisutni u našoj društvenoj zajednici. Između predloženih tema učenici su izglasali temu skate park. Učenici su proveli anketu među učenicima i roditeljima te ispitali interes za izgradnju i korištenje skate parka u naselju. Kako bi doznali više o temi, intervjuirali su učitelje, pročelnika Gradskog ureda za obrazovanje i predstavnike mjesne samouprave, proučavali zakone te pretraživali novinske članke na internetu.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Prvo rješenje bilo bi da su učenici ti koji bi napravili skate park. Najprije bi trebali informirati i okupiti učenike školskim razglasom, plakatima, organiziranjem tribine... Loše su strane tog rješenja da bi učenici mogli ismijati ideju i vandalizirati plakate, možda se ne bi mogli dogovoriti jer učenici imaju različite ideje i možda ne bi znali napraviti skate park jer ne znaju procese. Dobre su strane ovog rješenja da bi učenici i učitelji mogli pohvaliti ideju, mogli bi dobiti blokiće za pohvalu, mogli bi dobiti 5 iz HJ iz prezentacija. Cijeli proces može biti zabavan i mogli bi naučiti nešto iz toga, razvijali bi kreativnost.

Drugo rješenje bilo bi okupiti stanovnike našeg naselja te zainteresirati ih za izgradnju skate parka. Građane bi trebali informirati plakatima, panoima, društvenim mrežama (Facebook, Tik

tok, Instagram, Whatsapp, novine, časopisi, reklame, web stranice...) Loše su strane tog rješenja da možda neće puno ljudi htjeti dati novce za izgradnju parka, netko bi mogao vandalizirati oglase, netko bi mogao proširiti loš glas o toj ideji i čak proširiti lažne vijesti. Možda neće svi građani vidjeti tu informaciju, možda se neće svi htjeti odazvati jer nas neće ozbiljno shvatiti jer smo djeca, možda se neće složiti s idejom izgradnje skate parka. Dobre su strane ovog rješenja da je na ovaj način moguće aktivirati i okupiti građane, a okupljeni građani mogli bi pridonijeti ostvarenju projekta sa svojim idejama. Netko bi mogao proširiti i dobar glas o ideji, možda potaknemo druge ljude za uključivanje u zbivanja u zajednici i možda sklopimo poznanstva s ljudima koji znaju kako napraviti skate park.

Najbolji pristup rješenju problema

Ideju za najbolje rješenje dobili su iz intervjua s pročelnikom i predstavnicima mjesne samouprave te iz pravila Mjesnoga odbora Sigečice.

Plan djelovanja

1. slaganje dokumentacijske mape i izrada portfelja
2. predstavljanje projekta u školi
3. sastanak s predsjednikom Vijeća gradske četvrti Trnje
4. organiziranje tribine radi podizanja svijesti o potrebi skate parka u naselju
5. javno predstavljanje projekta.

Projekt je predstavljen na sljedeće načine: pred 6. a i 6. b razredom (17. 3. 2026.) te na Vijeću učenika (24. 3. 2025.) i Vijeću roditelja (25. 3. 2026). Planiramo tribinu za stanovnike naselja Sigečica.

Ostvareni rezultati

Učenici su razvijali vještine istraživanja, kritičkoga razmišljanja, suradničko i iskustveno učenje, anketiranje i raspravu te vještine izrade plakata i javnoga predstavljanja; također su naučili strpljivo slušati jedni druge.

Osvrt učenika na stečeno iskustvo

Učenici se osjećaju važno i ponosno, osjećaju da su postigli da odrasli uvažavaju njihovo mišljenje.

List po list, zrak je čist

Škola

Osnovna škola Središće
Savezne Republike Njemačke 2a, 10000 Zagreb
Telefon: 01 5999550
E-pošta: ured@os-sredisce-zg.skole.hr

Voditeljice

Nera Batina, Božena Ukić

Učenici

ZAG- Zajednica aktivni građana i RO-PO Robotika programiranje

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Matko Bukovac, Ana Pergar, Dora Kvesić i Sara Čučilović

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje domene: demokracija, ljudska prava, društvena zajednica.

Održivi razvoj domene: povezanost, djelovanje.

Osobni i socijalni razvoj domene: ja, ja i drugi.

Cilj projekta

Cilj ovog projekta je istražiti problem kvalitete zraka u Zagrebu i predložiti rješenja koja mogu doprinijeti njegovu poboljšanju. Kroz istraživanje, analizu podataka i suradnju s lokalnom zajednicom željeli smo pronaći rješenje koje je realno provedivo i korisno za građane.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje se razvijaju u projektu

Sudjelovanjem u projektu očekuje se da će učenici razviti istraživačke, analitičke i građanske kompetencije. Naučit će postaviti istraživačko pitanje, prikupljati i analizirati podatke te donositi zaključke na temelju prikupljenih informacija. Projekt potiče i razvoj digitalnih kompetencija kroz korištenje alata za analizu podataka, izradu grafova i kartografskih prikaza te upoznavanje s mogućnostima STEM tehnologije za praćenje kvalitete zraka. Učenici razvijaju i vještine timskog rada, komunikacije i argumentiranog iznošenja stavova te razumijevanje važnosti aktivnog sudjelovanja u rješavanju problema u lokalnoj zajednici.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Ideja za projekt nastala je nakon analize podataka o kvaliteti zraka u Zagrebu. Uspoređujući podatke s mjernih postaja primijetili smo da se tijekom zimskih mjeseci često bilježe povišene koncentracije lebdećih čestica $PM_{2.5}$ i PM_{10} . Posebno nas je zainteresirala mjerna postaja Zagreb-3 koja se nalazi u blizini odlagališta otpada Jakuševac. Kako bismo bolje razumjeli problem, proučili smo zakonski okvir zaštite zraka u Republici Hrvatskoj. Analizirali smo Ustav Republike Hrvatske, Zakon o zaštiti zraka i Uredbu o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari. Na taj smo način saznali koje su dopuštene vrijednosti lebdećih čestica i tko je odgovoran za praćenje i poboljšanje kvalitete zraka. Osim analize službenih podataka, proveli smo i anketu među građanima kako bismo saznali kako oni procjenjuju kvalitetu zraka u Zagrebu i koje uzroke onečišćenja smatraju najvažnijima. Rezultati ankete pokazali su da građani kao glavne izvore onečišćenja navode promet, grijanje kućanstava i odlagalište otpada Jakuševac.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Nakon istraživanja problema razmatrali smo više mogućih rješenja koja bi mogla doprinijeti poboljšanju kvalitete zraka. Među njima su povećanje broja stabala uz prometnice, formiranje zelenih zaštitnih pojaseva, ograničavanje prometa u pojedinim dijelovima grada, edukacija građana o važnosti zaštite okoliša te korištenje STEM tehnologije za praćenje kvalitete zraka.

Svako od tih rješenja analizirali smo prema nekoliko kriterija: može li se provesti u stvarnosti, nalazi li se u nadležnosti lokalne samouprave, ima li dugoročan učinak i bi li ga građani podržali. U tom smo procesu koristili i metodu dizajnerskog mišljenja kako bismo usporedili različite ideje i procijenili njihove prednosti i nedostatke.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon rasprave zaključili smo da je najbolje rješenje ono koje povezuje povećanje zelenih površina i korištenje tehnologije za praćenje kvalitete zraka. Predložili smo sadnju zelenih zaštitnih pojaseva od drveća i grmlja uz prometnice i u blizini odlagališta Jakuševac.

Istražili smo i koje su vrste stabala pogodne za gradski prostor Zagreba, među kojima su lipa, javor, breza, grab, platana, hrast i ginko. Takva stabla mogu zadržavati lebdeće čestice na lišću i granama te tako doprinijeti poboljšanju kvalitete zraka. Uz sadnju drveća predložili smo i korištenje pametnih bio-filtera za zrak te senzora za praćenje koncentracije lebdećih čestica. Takva rješenja već postoje u nekim europskim gradovima i omogućuju bolje praćenje kvalitete zraka te procjenu učinka zelenih površina.

Plan djelovanja

Plan djelovanja uključuje izradu plakata i dokumentacijske mape u kojoj će biti prikazani rezultati istraživanja i naše idejno rješenje. Projekt ćemo predstaviti učenicima škole, učiteljima, ravnateljici i stručnoj službi. Također planiramo informirati roditelje i lokalnu zajednicu o rezultatima našeg istraživanja. U sklopu projekta planiramo dodatno istražiti primjenu bio-filtera u europskim gradovima te izraditi jednostavan demonstracijski model senzora ili bio-filtera. Izradit ćemo i GIS kartu Zagreba na kojoj ćemo označiti potencijalne lokacije za sadnju zelenih zaštitnih pojaseva i postavljanje senzora za mjerenje kvalitete zraka. Na temelju prikupljenih podataka pripremit ćemo prijedlog koji planiramo predstaviti predstavnicima Grada Zagreba.

Ostvareni rezultati

Tijekom projekta učenici su stekli nova znanja o kvaliteti zraka, uzrocima onečišćenja i mogućim načinima njegova smanjenja. Naučili su analizirati podatke, uspoređivati rezultate i donositi zaključke na temelju istraživanja. Kroz rad na projektu razvijali su vještine timskog rada, planiranja aktivnosti i javnog predstavljanja vlastitih ideja. Projekt je učenicima omogućio da bolje razumiju kako znanstvena istraživanja i građanske inicijative mogu doprinijeti rješavanju problema u zajednici.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili učenicima škole, učiteljima i ravnateljici. Rezultate istraživanja planiramo predstaviti i roditeljima te objaviti na mrežnim stranicama škole. Također želimo predstaviti naš prijedlog predstavnicima lokalne vlasti kako bismo potaknuli raspravu o mogućim mjerama za poboljšanje kvalitete zraka u Zagrebu.

Ima li tu mjesta za mene?

Škola

III. gimnazija

Kušlanova 52, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 2305454

E-pošta: treca.zg@3gimnazija.hr

Voditeljice

dr.sc. Vlatka Tomić i Mila Bartulović Bednjanec, prof.

Popis učenica koje će predstavljati projekt na Smotri

Zara Jagunić 3. r., Nika Kliska 3.r., Margita Krnić 3.r., Maša Matić 3.r.

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj – ljudska prava, demokracija, društvena zajednica

Cilj projekta

Cilj projekta je poticanje interesa za tematiku podzastupljenosti ženskoga sporta u medijima, te položaja i statusa profesionalnih sportašica općenito.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijene u projektu

Učenice – sudionice projekta će preko praktičnoga rada razvijati interes za problematiku položaja i statusa profesionalnih sportašica. Koristeći nekoliko metoda istraživanja (intervjui, analiza sadržaja) će prikupljati podatke, sistematizirati ih, provesti osnovnu analizu i grafički prikaz rezultata. Također će vježbati vještine predstavljanja projekta, argumentacije zahtjeva i vlastitih stavova, ali i samokritike.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Jeste li se ikada zapitali zašto se na televizijskim sportskim kanalima puno češće prikazuje muški sport nego ženski? Smatramo taj problem važnim je se mnogo djevojaka u našoj dobi dvoumi nastaviti sa sportom ili ne nakon srednje škole. Za rješavanje problema je nadležna državna vlast jer oblikuje pravilnike i zakone koji direktno propisuju mjere koje mogu biti traženo rješenje. Postojeće mjere postoje – i u zakonodavstvu i u civilnom sektoru, ali mi smo

kroz naše istraživanje uvidjele da se ne provode u potpunosti i da ih treba doraditi. Bez obzira na sve veću participaciju žena u profesionalnom sportu, i dalje je prisutan trend obezvrjeđivanja ženskog profesionalnog sporta. Među problemima s kojima se susreću profesionalne sportašice su potplaćenost s obzirom na svoje muške kolege, „tabloidno“ prikazivanje u medijima (u kontekstu izgleda i privatnog života), negativni stereotipi prema ženama u određenim sportovima, te gotovo ukorijenjena pretpostavka o interesima publike. Čitale smo znanstvene članke, te stručne i popularne radove koji govore o položaju i društvenom statusu profesionalnih sportašica. Provele smo vlastito istraživanje metodama analize sadržaja i intervjua. Također smo kontaktirale razne osobe u čiji opseg poslova spada i ova tema koju mi obrađujemo ne bismo li dobile njihovo mišljenje i potporu za daljnje planiranje akcija.

Oblikovanje mogućih rješenja

Nudimo tri potencijalna rješenja. Prvo je izrada plakata za školski hodnik (bio bi uočljiv svima, no pitanje je dugoročnog efekta). Druga mogućnost je dogovor s nastavnicima TZK da uvedu neki oblik pozitivne diskriminacije za djevojke na satovima TZK, npr. satove ženskoga sporta. Na taj bi se način svi učenici upoznali s problemom diskriminacije djevojaka u sportu, no, s druge strane, moguće je izrugivanje dijela učenika toj zamisli. Treća zamisao je zahtjev za pozitivnom diskriminacijom ženskoga sporta u medijima, zbog čega treba kontaktirati predstavnike medija i stručnjake da nam objasne je li tako nešto moguće provesti.

Najbolji pristup rješavanju problema

Odlučile smo uvažiti zamisao o izradi plakata i kontaktirati predstavnike medija i stručnjake da nas savjetuju kao provesti našu zamisao u djelo.

Plan djelovanja

Najprije smo čitale radove o temi koja nas zanima i oblikovale hipotezu istraživanja – nejednak odnos medija prema profesionalnim sportašima i sportašicama. Provele samo istraživanje – analizu sadržaja jednog sportskog kanala i intervjue s djevojkama koje se bave tzv. „muškim sportovima“. Nakon razgovora o mogućim daljnjim akcijama, odlučile smo zagovarati pozitivnu diskriminaciju ženskoga sporta u medijima. Iz tog smo razloga kontaktirali i tražili stručno mišljenje više osoba koje se bave tom temom – sociologa, novinare, urednike portala, Pravobraniteljicu za ravnopravnost spolova, muzejske kustose, profesore TZK.

Ostvareni rezultati

Za sada smo provele istraživanje (analiza sadržaja i intervjui). Posjetile smo Hrvatski športski muzej i Novu TV te dobile potporu za našu zamisao o pozitivnoj diskriminaciji s raznih strana.

Predstavljanje projekta

Projekt je bio predstavljen na Satovima razrednika 3.b i 3.e razreda. Kako projekt bude dalje tekao i približio se kraju, predstaviti ćemo ga u školskoj knjižnici zainteresiranim učenicima, te u KGZ S. S. Kranjčević javnosti.

Osvrt učenika na stečeno iskustvo

Učenicama – sudionicama je sudjelovanje u projektu donijelo nekoliko koristi. Ne samo da su preko zajedničkog rada saznale puno o temi koja ih zanima, a o kojoj do sada nisu imale prilike učiti, već su naučile i kako predstavljati projekt, argumentirati u mailovima svoje zahtjeve, raditi analizu sadržaja i pitanja za intervju, te ujedno i razvijati osjećaje samokritike i samopouzdanja.

Zdravlje nacije – stanje nacije

Škola

III. gimnazija

Kušlanova 52, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 2305454

E-pošta: treca.zg@3gimnazija.hr

Voditeljice

dr.sc. Vlatka Tomić i Mila Bartulović Bednjanec, prof.

Popis učenica koje će predstavljati projekt na Smotri

Tina Antunović 3.b, Marta Plavčić 3.b, Paola Prša 3.b, Ivana Suvaljko 3.b

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje, Građanski odgoj i obrazovanje, Zdravlje – prehrana i kretanje, Osobni i socijalni razvoj – upravljanje životnim potrebama i odgovorno ponašanje

Cilj projekta

Cilj projekta je istražiti povezanost prehrambenih navika stanovništva i općeg zdravstvenog stanja nacije te podići svijest o važnosti pravilne i uravnotežene prehrane za prevenciju kroničnih bolesti.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijene u projektu

Učenice – sudionice projekta će preko praktičnoga rada razvijati interes za problematiku povezanosti općeg zdravstvenog stanja stanovništva i prehrambenih navika. Koristeći nekoliko metoda istraživanja (intervjui, analiza sadržaja) će prikupljati podatke, sistematizirati ih, provesti osnovnu analizu i grafički prikaz rezultata. Također će vježbati vještine predavljanja projekta, argumentacije zahtjeva i vlastitih stavova, ali i samokritike.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

U vremenu kada su brza hrana, prerađeni proizvodi i sjedilački način života postali svakodnevnica, sve češće se postavlja pitanje: kakvo je stvarno zdravstveno stanje naše nacije? Statistike upozoravaju na porast pretilosti, dijabetesa, kardiovaskularnih i drugih kroničnih nezaznih bolesti, osobito među djecom i mladima. Upravo nas je ta zabrinjavajuća slika potaknula da kao temu projekta odaberemo istraživanje povezanosti prehrambenih navika i zdravlja stanovništva. Prehrana nije samo osobni izbor pojedinca, već i društveno

pitanje koje ima dugoročne posljedice na kvalitetu života, opterećenje zdravstvenog sustava i gospodarski razvoj države. Ovaj problem promatramo i kroz zakonski okvir Republike Hrvatske. Pravo na zdravstvenu zaštitu zajamčeno je Ustav Republike Hrvatske, dok Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Zakon o hrani uređuju sustav zdravstvene skrbi i sigurnost hrane. Time država preuzima odgovornost za stvaranje uvjeta koji omogućuju očuvanje i unapređenje zdravlja građana, no postavlja se pitanje koliko se ti propisi učinkovito provode u svakodnevnom životu. Čitale smo stručne i popularne radove koji govore o povezanosti zdravlja i prehranbenih navika. Provele smo vlastito istraživanje metodama analize sadržaja i intervjua. Također smo kontaktirale razne osobe u čiji opseg poslova spada i ova tema koju mi obrađujemo ne bismo li dobile njihovo mišljenje i potporu za daljnje planiranje akcija.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Na temelju rezultata istraživanja smatramo da su moguća rješenja usmjerena na edukaciju, prevenciju i sustavnu podršku zdravim izborima. Tako predlažemo tri konkretna rješenja koja bi mogla doprinijeti poboljšanju zdravlja stanovništva. Prvo bi to bila sustavna edukacija o prehrani. Edukacija bi trebala biti usmjerena ne samo na učenike, već i na roditelje, kako bi se zdrave navike poticale i u obiteljskom okruženju. smatramo kako je potrebno jačati zdravstveni odgoj u školama, organizirati radionice i javne kampanje o pravilnoj prehrani (npr. plakati za školske hodnike, radionice na satima razrednih zajednica u školi i sl.). Druga mogućnost se bazira na osiguravanju dostupnijih i cjenovno pristupačnijih zdravih obroka u školskim i radnim okruženjima. Uravnoteženih obroka u školskim kuhinjama, automatima i kantinama (uključivala bi suradnju sa Školskim odborom i ravnateljicom škole). Treće, potrebna je dosljednija provedba postojećih propisa vezanih za sigurnost i kvalitetu hrane te jačanje javnih kampanja koje promiču zdrav život.

Najbolji pristup rješavanju problema

Smatramo da bi najučinkovitiji pristup obuhvaćao sustavnu edukaciju uz aktivno sudjelovanje učenika. Taj je pristup najbolji jer je realno provediv u školskom okruženju i daje dugoročne rezultate. Kroz radionice, tematske dane, suradnju s nutricionistom ili izradu školskih projekata o zdravoj prehrani, učenici ne bi bili samo pasivni slušatelji, nego aktivni sudionici koji istražuju, raspravljaju i sami predlažu promjene. Takav model potiče razvoj kritičkog mišljenja, osobne odgovornosti i svijesti o vlastitom zdravlju. Osim toga, škola je mjesto gdje se može obuhvatiti velik broj mladih, a promjene navika u adolescenciji imaju dugoročan utjecaj na zdravlje cijele nacije. Zato smatramo da je edukacija mladih temelj svake šire i trajnije promjene.

Plan djelovanja

Provele smo anketu o prehranbenim navikama među različitim dobnim skupinama kako bismo dobile uvid u stvarno stanje u našoj zajednici. Također smo razgovarale sa stručnjacima – biologom, kemičarom, sociologom i nutricionistom – koji su nam dali stručne smjernice i savjete o pravilnoj prehrani i zdravim životnim navikama. Na temelju prikupljenih podataka i savjeta stručnjaka, odlučile smo zagovarati provedbu edukativnih radionica za učenike, kombiniranih

s praktičnim aktivnostima poput izrade zdravih jelovnika i pripreme jednostavnih obroka. Radionice bi se održavale u školi, bile interaktivne i prilagođene mladima, s ciljem poticanja zdravih prehrambenih navika koje učenici mogu primijeniti svakodnevno.

Ostvareni rezultati

Za sada smo provele istraživanje (analiza sadržaja i intervjui). Tijekom projekta provele smo anketu o prehrambenim navikama različitih dobnih skupina i razgovarali sa stručnjacima – biologom, kemičarom, sociologom i nutricionistom. Dobivene informacije omogućile su nam bolje razumijevanje povezanosti prehrane i zdravlja.

Predstavljanje projekta

Projekt je bio predstavljen na Satovima razrednika 3.b i 3.e razreda. Kako projekt bude dalje tekao i približio se kraju, predstaviti ćemo ga u školskoj knjižnici zainteresiranim učenicima.

Osvrt učenika na stečeno iskustvo

Učenicama – sudionicama je sudjelovanje u projektu bilo je iznimno zanimljivo i poučno. Ne samo da su preko zajedničkog rada saznale puno o temi koja ih zanima, a o kojoj do sada nisu imale prilike učiti, već su naučile i kako predstavljati projekt, argumentirati u mailovima svoje zahtjeve, raditi analizu sadržaja i pitanja za intervjue, te ujedno i razvijati osjećaje samokritike i samopouzdanja.

Idem, dakle gdje sam?

Škola

XVI. gimnazija

Križanićeva 4a, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 091 2333480

E-pošta: ravnatelj@xvi.hr

Voditeljica

Sunčana Lea Kolbezen, prof.

Učenici

Helena Karajić, Karla Posavec, Lea Šmit Mutavdžić, Petra Zlomislić, Eva Biljan, Ana Bulaja, Ida Galetić, Lucija Ničota, Mia Posavec, Katarina Pezo, Hana Salantić i Tara Trbojević

Popis učenica koje će predstavljati projekt na Smotri

Helena Karajić, Karla Posavec, Lea Šmit Mutavdžić i Petra Zlomislić

Tema projekta

goo A.5.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti i promicanju ljudskih prava; goo B.5.1. Promiče pravila demokratske zajednice; goo C.5.3. Promiče kvalitetu života u zajednici.

Cilj projekta

Cilj projekta Idem, dakle gdje sam? jest unaprijediti ravnopravnost i samostalnost slijepih i slabovidnih osoba kroz zagovaranje digitalne i prometne pristupačnosti te podizanje svijesti

o njihovim pravima i stvarnim životnim izazovima. Projekt ima tri ključna cilja:

Osigurati digitalnu ravnopravnost učenika

Zalažemo se za prilagodbu portala Postani student čitačima ekrana kako bi slijepi i slabovidni učenici mogli samostalno prijaviti ispite državne mature i odabrati studij, bez pomoći videće osobe.

Poboljšati sigurnost i pristupačnost javnog prostora

Ukazujemo na infrastrukturne prepreke, osobito u zoni oko Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, te predlažemo konkretna rješenja poput postavljanja taktilnih staza i sigurnijih tramvajskih stanica. Također potičemo daljnje unapređenje javnog prijevoza kojim upravlja ZET, posebice uvođenje glasovnih najava u autobusima.

Podizati svijest mladih o inkluziji i pravima osoba s invaliditetom

Edukacijom učenika, iskustvenim radionicama i suradnjom sa slijepim i slabovidnim osobama želimo razvijati empatiju, razumijevanje i odgovornost prema stvaranju pristupačnog društva. Ukratko, cilj projekta je smanjiti jaz između zakonski zajamčenih prava i njihove stvarne provedbe te doprinijeti društvu u kojem će slijepi i slabovidne osobe imati jednake mogućnosti za obrazovanje, kretanje i samostalan život.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu

Učenice su: razumjele pravni okvir zaštite osoba s invaliditetom, uključujući Konvencija o pravima osoba s invaliditetom i nacionalne zakone o pristupačnosti i zapošljavanju; razlikovale formalno zajamčena prava od njihove stvarne provedbe u praksi; analizirale rezultate istraživanja o kvaliteti života slijepih i slabovidnih osoba; prepoznale digitalnu nepristupačnost kao oblik neizravne diskriminacije (primjer portala Postani student); identificirale infrastrukturne prepreke u lokalnoj zajednici (npr. zona oko Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek).

Projekt je doprinio razvoju: kritičkog mišljenja, sposobnosti rješavanja problema, zagovaračkih vještina i svijesti o važnosti inkluzivnog društva. Učenice su razvile kompetencije aktivnih i odgovornih građanki koje prepoznaju društvene nejednakosti i spremne su konstruktivno djelovati kako bi ih smanjile.

Opis projekta

Projekt Idem, dakle gdje sam? bavi se problemom pristupačnosti i ravnopravnosti slijepih i slabovidnih osoba u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na Grad Zagreb. Polazeći od ustavnih vrijednosti socijalne države i jednakosti, kao i obveza koje proizlaze iz Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, analizirale smo u kojoj se mjeri prava zajamčena zakonima doista ostvaruju u praksi. Istraživanjem smo utvrdile da, unatoč kvalitetnom normativnom okviru, postoji značajan jaz između propisanih prava i njihove provedbe. Posebno su problematična područja fizičke i digitalne pristupačnosti, obrazovanja te zapošljavanja. Prema istraživanju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo o kvaliteti života slijepih osoba, najnepristupačnije su kulturne, sportske i obrazovne ustanove, dok su najčešći oblici diskriminacije vezani uz invaliditet i zdravstveno stanje. Kao ključni problem prepoznale smo

digitalnu nepristupačnost sustava za prijavu državne mature i upis na studij putem portala Postani student. Budući da sustav nije prilagođen čitačima ekrana, slijepi i slabovidni učenici ne mogu samostalno prijaviti ispite niti odabrati studij bez pomoći videće osobe. Time su dovedeni u neravnopravan položaj, što smatramo oblikom neizravne diskriminacije. Zalažemo se za hitnu prilagodbu sustava u skladu sa Zakonom o pristupačnosti mrežnih stranica i međunarodnim standardima.

Osim digitalne pristupačnosti, istražile smo i prometnu infrastrukturu u blizini Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek. Mapiranjem terena uočile smo nedostatak taktilnih staza, oštećenja pločnika te rizično uske tramvajske stanice. O svojim smo prijedlozima obavijestile Mjesni odbor Ružmarinka i potaknule inicijativu zajedničkog mapiranja zone kretanja slijepih osoba. Kao primjer dobre prakse istaknule smo zagrebački tramvajski prijevoz kojim upravlja ZET, gdje su glasovne najave stanica znatno unaprijedile mobilnost slijepih i slabovidnih putnika. Predlažemo uvođenje istog sustava u autobusni prijevoz te kontinuiranu edukaciju vozača o inkluzivnosti.

Tijekom projekta razgovarale smo sa slabovidnim i slijepim osobama, posjetile Tiflološki muzej, sudjelovale u programu „Poezija u mraku“ te organizirale odlazak na predstavu Kazališta slijepih i slabovidnih Novi život. Ta su iskustva produbila naše razumijevanje izazova, ali i potencijala osoba s oštećenjem vida.

Projektom želimo potaknuti institucije na dosljednu provedbu postojećih zakona, ali i razvijati svijest mladih o važnosti inkluzije. Smatramo da pristupačnost nije povlastica, već temeljno pravo. Slogan „Ništa o nama bez nas“ naglašava potrebu aktivnog uključivanja osoba s oštećenjem vida u planiranje politika i rješenja koja se tiču njihova života.

Vjerujemo da je kombinacijom digitalne prilagodbe, unapređenja infrastrukture i promjene društvenih stavova moguće izgraditi društvo u kojem će slijepi i slabovidne osobe doista moći reći: idem – i znam gdje sam.

Internet i (ne)istina?

Škola

16. gimnazija

Križanićeva 4a, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 4611519

E-pošta: XVI.gimnazija@zg.t-com.hr

Voditeljica

Kornelija Medić

Učenici

U izradi projekta sudjelovale su učenice i učenik 3. i 4.-tog razreda: Nika Mršić 4.e; Hannah Čokić 4.d; Bruna Blaić 3.a, Petra Bosnić 3.a, Mia Buntić 3.a, Marta Dubravčić 3.a, Luka

Matulović 3.a, Lara Jantolek 3.a; Mara Jakić i Zora Fabijanac 3.c

Popis učenica koje će predstavljati projekt na Smotri

Dora Maurović 3.b, Ella Đipalo 3.b, Zora Fabijanac 3.c i Mara Jakić 3.c

Tema projekta

Kako neinformiranosti i nasjedanje na lažne vijesti djeluje na mlade

Cilj projekta

Razvijanje medijske pismenosti, učiti kako prepoznati pouzdane izvore, provjeriti informacije i kritički promišljati medijski sadržaj. Osvještavanje važnosti prepoznavanja lažnih vijesti na internetu i društvenim mrežama kod djece, roditelja i nastavnika. Stvaranje novih vrijednosti i veće građanske odgovornosti i aktivizma kod mladih. Upoznavanje Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira i njegovih najbitnijih dijelova, u Hrvatskoj je širenje lažnih vijesti formalno kažnjivo kroz članak 16. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira gdje se kaže da „Tko širi ili izmišlja lažne vijesti kojima se remeti mir i spokojstvo građana može biti kažnjen novčanom kaznom ili zatvorom do 30 dana“. Razvijanje odgovornijeg i kritički razvijenijeg mišljenja učenika u odnosu na medijske sadržaje. Empatičniji odnos mladih prema sebi i drugima, učenje socijalnih vještina te razvijanje moralnog i etičnog koncepta, obogaćivanje razvoja svijesti o vrijednostima demokratskog društva.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu

Učenici argumentirano procjenjuju utjecaj lažnih vijesti. Prepoznaju obilježja lažnih vijesti, poput senzacionalističkih naslova, nepouzdanih izvora i manipulativnog jezika. Sudjeluju u procesu edukacije medijskom pismenošću i procjenjuju koliko im poznavanje medijske pismenosti pomaže u borbi protiv lažnih vijesti ili neistina na internetu i društvenim mrežama. Pronalaze i tumače zakonske okvire vezane uz lažne vijesti. Susreću se sa razvojem empatičnosti i odgovornosti, osobinama koje su jako važne za svakodnevni život. Razvijaju kritičko mišljenje pri konzumiranju informacija iz tiskanih, elektroničkih i društvenih medija. Razvijaju osjećaj korisnosti i pripadnosti, razvijanje veće građanske odgovornosti i aktivizma kod mladih, razvijanje bolje socijalne inkluzije mladih u društvo.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Razgovarajući na satovima Škole i zajednice, dotaknuli smo se određenih tema i problema koji su nas zanimali i koje bi rado bolje upoznali. Istaknuo se problem o kojem se danas često govori, a to je problem prepoznavanja lažnih vijesti i neistina na internetu koji postaje sve izraženiji među mladima, osobito zbog svakodnevne uporabe društvenih mreža i internetskih platformi. Mladi se danas informiraju brže nego ikad, ali često bez provjere izvora, što ih čini posebno ranjivima na dezinformacije. Lažne vijesti nerijetko su napisane senzacionalistički, koriste emocionalan jezik i privlačne naslove kako bi privukle pažnju, što otežava njihovo razlikovanje od provjerenih informacija. Dodatni problem je to što algoritmi društvenih mreža često prikazuju sadržaj koji potvrđuje postojeća uvjerenja korisnika, čime se smanjuje prostor

za kritičko razmišljanje. Mladi ponekad dijele vijesti bez čitanja cijelog sadržaja ili provjere vjerodostojnosti, nesvjesni mogućih posljedica širenja netočnih informacija. To može utjecati na formiranje pogrešnih stavova, ali i na povjerenje u medije i društvo općenito. Zbog toga je izuzetno važno razvijati medijsku pismenost kod mladih. Učenje kako prepoznati pouzdane izvore, provjeriti informacije i kritički promišljati medijski sadržaj ključno je za odgovorno sudjelovanje u digitalnom okruženju. Škole, roditelji i mediji imaju važnu ulogu u poticanju tih vještina, kako bi mladi postali informirani i odgovorni građani.

Istraživanje problema

Odlučili smo provesti istraživanje koje je obuhvatilo tri skupine ispitanika koje smo smatrali važnim za ovu temu: učenike, roditelje i nastavnike XVI. gimnazije. Napravili smo ankete i obavili istraživanje kod učenika, roditelja i profesora. Odlučili smo usmjeriti se ka edukaciji vezano uz medijsku pismenost. Ove godine odlučili smo se baviti temom „Neinformiranost mladih i opasnosti koje uzrokuju lažne vijesti na internetu“

Uvod

U istraživačkoj fazi našega projekta izradili smo ankete namijenjene našim učenicima, roditeljima i profesorima. Istražili smo njihova opažanja i odnos prema medijskoj (ne)pismenosti mladih te mogućim uzrocima, ali i rješenjima.

Učenici

Naše je istraživanje obuhvatilo veliku većinu učenika drugih razreda naše škole. Na prvo pitanje o tome kako se najčešće informiraju, odgovor je bio potpuno očekivan. Čak 61% učenika informacije dobiva prvenstveno putem društvenih mreža ili, kako 19.5% učenika tvrdi, putem internetskih portala. Njih 17% informira se razgovorom s bliskim osobama, dok svega nekoliko njih prati televiziju i radio. Učenici tvrde kako lažne vijesti prepoznaju po tome što im jednostavno ne zvuče vjerodostojno, ne pronalaze druge izvore koji bi tvrdili isto, a često primjećuju i pravopisne pogreške u tekstu. Zanimljivo je da je čak 70% učenika priznalo da su i oni barem jedanput podijelili vijest koja se kasnije pokazala neistinitom. Smatraju da mladi nasjedaju na lažne vijesti jer vjeruju svemu što mediji objave te im se o tome ne da razmišljati. Ipak, iznenađujuće je da mladi gotovo nikako ne vjeruju influencerima, s obzirom na to da su svjesni da su plaćeni za promociju različitih proizvoda/usluga te da često pretjeruju u svrhu zarade pregleda. Naposljetku, učenici zaključuju da je mladima potrebno više vremena i želje za istinom koja bi ih potaknula na razmišljanje o vjerodostojnosti vijesti.

Roditelji

U istraživanju su sudjelovali roditelji naših učenika koji pohađaju fakultativnu nastavu Škola i zajednica. Za početak smo im postavili isto pitanje kao i učenicima. Roditelji također primjećuju da se njihova djeca najviše informiraju putem društvenih mreža ili internetskih portala. Tvrde kako ponekad primijete da njihova djeca povjeruju u lažnu vijest, što ih brine, zbog čega odmah razgovaraju s njima. Iznenadila nas je činjenica da čak 83% roditelja razgovara sa svojim djetetom o tome kako prepoznati lažne vijesti jer smatraju da imaju vrlo važnu ulogu u

sprječavanju širenja dezinformacija među mladima. Ono što im predstavlja problem jest, kao i učenicima, nedostatak vremena. Navode i kako bi voljeli da se njihova djeca uključe u više edukacija i radionica na temu medijske pismenosti. Posebno bi im drago bilo da se takve edukacije održavaju u školi jer većina roditelja (67%) smatra da škole ne poučavaju dovoljno o sigurnom korištenju interneta i kritičkom razmišljanju.

Profesori

U naše smo istraživanje uključili i nekolicinu profesora naše škole. Većina njih izjavila je kako primjećuje negativne posljedice loše informiranosti učenika. Naime, vjeruju svemu što vide u medijima te su skloni prebrzoj generalizaciji i krivom tumačenju. Poražavajuća je činjenica da su profesori razinu kritičkog mišljenja učenika ocijenili prosječnom ocjenom 2.50 te da niti jedan profesor nije dao peticu. Smatraju da učenici nisu zainteresirani za točnost informacija te im se najčešće ne da razmišljati o ispravnosti medijskih navoda. Sigurni su da je utjecaj društvenih mreža na mlade izrazito snažan te da one oblikuju pogled mladih na svijet, njihova mišljenja i stavove. Ovisno o njihovom području predavanja, velik broj profesora radi s učenicima na razvijanju vještina medijske pismenosti. To obuhvaća pisanje i čitanje medijskih tekstova, analizu novinskih članaka, obrađivanje teme medijske manipulacije kao etičkoga problema itd. Ipak, profesori navode da im za bolju edukaciju učenika nedostaje materijala, ali i slobodnog vremena u nastavi.

Zaključak

Po završetku našeg istraživanja, zaključili smo da su svi ispitanici, uključujući učenike, roditelje i profesore, svjesni opasnosti i učestalosti lažnih vijesti u današnjem svijetu. Iako se većina njih trudi da zaštiti sebe, ali i svoje bližnje, od negativnih posljedica neinformiranosti, smatraju da je potrebno učiniti više po tom pitanju. Nužno je organizirati predavanja, edukacije i radionice pomoću kojih će se mladima objasniti kako pravilno reagirati u medijskom prostoru te razvijati medijsku pismenost.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Razgovarajući došli smo do mogućih rješenja problema: ignoriranje problema i podizanje odgovornosti društvenih mreža. Razgovarali smo se o prednostima i nedostacima svake politike. Kao temelj istraživanja koristili smo Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira i njegovih najbitnijih dijelova, u Hrvatskoj je širenje lažnih vijesti formalno kažnjivo kroz članak 16. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira; gdje se kaže da „Tko širi ili izmišlja lažne vijesti kojima se remeti mir i spokojstvo građana može biti kažnjen novčanom kaznom ili zatvorom do 30 dana“.

Najbolji pristup rješavanju problema

Kao najbolje rješenje problema izabrali smo organiziranu edukaciju i grupne akcije vezane uz medijsku pismenost. Članovi grupe Šiz i pedagoginja organizirali su radionice o medijskoj pismenosti koje smo proveli u svim dugim razredima. Svoja saznanja o medijskoj pismenosti učili smo prije toga na niz predavanja i odlaska u udruge koje se time bave. Zakonska osnova

na kojoj smo temeljili naše najbolje rješenje su Članci Digital Services Acta (DSA), Zakonu Europske unije koji određuje što mora raditi Internet. Članci iz zakona su vezani uz zaštitu maloljetnika; ključan je članak 28. koji kaže da platforme moraju: poduzeti posebne mjere zaštite djece, spriječiti izlaganje štetnom i manipulativnom sadržaju te zabraniti ciljano oglašavanje prema maloljetnicima na temelju osobnih podataka.

Plan djelovanja

Za realizaciju projekta dogovorili smo aktivnosti za koje smo smatrali da će biti korisne predviđenim skupinama: uspostavili smo suradnju s udrugama koje se bave medijskom pismenošću, od kojih su nam neke udruge održale predavanja koja su bila dostupna učenicima cijele škole (gđa. Ana Kirin iz udruge Medijska pismenost držala je predavanje za cijelu školu, slušali smo predavanje Hrvatskog debatnog društva i gđe. Branimire Penić vezano uz prepoznavanje lažnih vijesti na društvenim mrežama. Također smo slušali predavanje doc.dr.sc. Odilona-Gbenoukpo Singbo docenta na Katedri za teologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta o „Utjecaju umjetne inteligencije na mlade“. S nekim udrugama organizirali smo posjete učenika naše škole (Društvo za medijsku kulturu). S Društvom za medijsku kulturu dogovorili smo suradnju te smo izabrali učenicu naše škole koja će ići na redovite sastanke i biti ambasador virtualne sigurnosti za našu školu. Njen zadatak bit će da na Vijeću učenika svim učenicima škole prenese zaključke s tih sastanaka. Sudjelovali smo na panelu „Djeca nam nisu dobro“ gdje smo slušali izlaganja naših poznatih znanstvenika i stručnjaka koji se bave našom temom. Slušali smo predavanje policije „Sigurnost na društvenim mrežama“. U svim drugim razredima održali smo radionice o medijskoj pismenosti u kojima smo učenike učili kako prepoznati lažne vijesti. U školu nam je u posjetu došla Ivana Kekin, koja je govorila o problemu društvenih mreža i njihovoj prekomjernoj upotrebi, osobito kod mlađe populacije. Cijelo vrijeme prikupljali smo materijale s aktivnosti kao i dojmove koje bi koristili za izradu portfelja i slaganje dokumentacijske mape.

Ostvareni rezultati

Do sada smo ostvarili veći dio edukacija koje smo predvidjeli u planu djelovanja. Dio smo dogovorili za realizaciju. Upoznali smo učenike, roditelje i profesore da je neinformiranost mladih vezano uz Internet i društvene mreže izuzetno opasna. Shvatili smo važnost razvijanja organizirane edukacije unutar same škole. Nakon provedenih anketa u mogućnosti smo promicati u svojoj okolini metode za poboljšanje informiranosti kod mladih, poticati tolerantno ponašanje, međusobno razumijevanje i poštovanje u komunikaciji i suradnji. Problem se ne rješava s nekoliko edukacija i akcija stoga bi nastavili projekt kojim bismo učenike potaknuli na različite aktivnosti upoznavanja medijske pismenosti koje bi onda utjecale na bolje informiranje i samozaštitu kod mladih. Sudjelovati ćemo na Županijskoj smotri iz Građanskog odgoja, te ćemo naš projekt predstaviti u Gradskoj skupštini u obliku filmskog zapis, gdje ćemo na kraju i proslaviti uspješnost našeg zajedničkog projekta.

Predstavljanje projekta

Predstavili smo projekt na Nastavničkom vijeću i Vijeću učenika. Također ćemo objaviti na stranici škole i Instagram profilu škole, kako bismo pokušali osvijestiti učenike, profesore i roditelje o važnosti prepoznavanja ne istina i lažnih vijesti na internetu i društvenim mrežama. Prijavili smo sudjelovanje na 13. Županijskoj smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema. Naš projekt predstaviti ćemo i u Gradskoj skupštini gdje se predstavljaju svi projekti Škole i zajednice.

Na kraju, želimo zahvaliti ravnateljici škole što nam je omogućila odvijanje ovog projekta, svim institucijama koje su nas ugostile i održale poučna predavanja te svima koji su sudjelovali u našim anketama i intervjuima.

5-4-3-2-1-KRENI!

Škola

Elektrotehnička škola

Konavoska 2, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 3666114

E-adresa: skola@ss-elektrotehnicka-zg.skole.hr

Voditeljica

Ana Šutalo Barić

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici polaznici fakultativnog predmeta Škola i zajednica, 2. i 3. razreda (Filip Zubak, Karlo Toni Mak, Ivan Rajič, Jakov Banek, Ante Novosel, Niko Kovačević, Ijan Nadarević, Matija Pahek, Patrik Marojević, Martin Lugarić, Toni Kolak, Tin Matijević, Dorian Hržić, Mihael, Jularić, Roko Herceg, Petar Vrabec, Dominik Dražetić, Filip Valek, Nik Vračar).

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Martin Lugarić, Niko Kovačević, Ante Novosel, Petra Vrabec

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Održivi razvoj; Osobni i socijalni razvoj, Poduzetništvo.

Razvijanje svijesti o važnosti bavljenja sportskim aktivnostima na sigurnim terenima.

Pokretanje akcije obnavljanja i uređenja školskog igrališta.

Cilj projekta

Stjecanje znanja o važnosti sigurnih i uređenih sportskih terena za motivirajuće, sigurno i zdravo bavljenje sportskim aktivnostima. Poticanje učenika na aktivno uključivanje u uređenje sportskog terena škole uz promicanje važnosti aktivnog bavljenja sportom. Promicanje ideje održivog razvoja i važnosti očuvanja i uređenja okoliša za ostanak budućim generacijama.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Uz podršku nastavnice učenici određuju ciljeve učenja, odabiru pristup učenju te planiraju učenje. Korištenje informacija iz različitih izvora i uspješno primjenjivanje pri rješavanju problema. Aktivno se uključuje u razvoj zajednice, odnosno objašnjava značenje, ulogu i postignuća zajednice pri rješavanju problema. Promiče kvalitetu života u zajednici. Učenici su svjesni da rješavanje izabranog problema uključuje usku suradnju s upravom Škole te lokalnom upravom Grada. Opisuju kako pojedinac može djelovati kako bi ostvario potrebno i željeno. Prepoznaju važnost sigurnog i poticajnog okruženja za sve građane za bavljenje sportskim aktivnostima.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenici 2. i 3. razreda srednje Elektrotehničke škole, polaznici fakultativnog predmeta Škola i zajednica, raspravljali su o prednostima i nedostacima boravka u školskom prostoru za vrijeme slobodnog vremena ili sportskih aktivnosti. S obzirom da je zajednički školski prostor hodnika i prostora za odmor već dobio svoje novo ruho, školsko vanjsko igralište već godinama čezne za uređenjem. Naveli su prednosti i nedostatke postojećeg stanja te izašli na teren kako bi dokumentirali. Kao jedinu prednost postojećem stanju, učenici su naveli da je to činjenica da škola ima igralište. Veći je broj nedostataka poput nedostatak stabala na velikim zelenim površinama, nedostatak klupa, neravni tereni, popucali tereni, uništena zaštitna ograda, i sl. Kontaktirali su ravnatelje Škola koje zajednički koriste prostor najviše za izvođenje nastave Tjelesne i zdravstvene kulture te dobili podršku u provedbi daljnje ideje. S obzirom da je za svako bavljenje sportom važan i siguran sportski teren, naše igralište koristi gotovo 1000 učenika u dvije škole. Proveli su istraživanje mišljenja učenika metodom ankete kako bi saznali koliko učenici i kada koriste sportske terene Škole, koliko smatraju da su sigurni, jesu li se zbog istih ikada imali ozljedu te što smatraju da igralištu nedostaje. Metodom intervjuja saznali su mišljenja nastavnika Tjelesne i zdravstvene kulture jer su njih prepoznali kao jedne od aktera. Sa stanovnicima kvarta učenici su proveli usmenu anketu slučajnim odabirom prolaznika. Kontaktirali su predstavnike gradske uprave za održavanje zelenih površina, kako bi se informirali o mogućnostima i zakonskim okvirima.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Tijekom nastavnih sati kada se oblikovalo moguće rješenje izabranog problema, učenici su definirali što oni mogu učiniti sami. Sadnja stabala i uređenje zelene površine donijelo bi potreban hlad i priliku za odmor, te bi se spuštala temperatura prostora. Za ispitivanje ovog rješenja, obratili su se gradskom odjelu za upravljanje zelenim javnim površinama grada kako bi dobili upute i dozvolu za isto. Prednost ovog rješenja problema je u samostalnom radu, odnosno sadnji i akciji koja će se organizirati za tu provedbu. Nedostatak prijedloga rješenja je u tome što djelomično rješava izabrani problem. Stoga je drugi prijedlog za rješavanje ponuđen u samostalnom uređenju i asfaltiranih površina, odnosno sportskih terena. Učenici bi

organizirano održavali teren, samostalnim mijenjanjem zaštitne ograde i čupanjem trave koja probija kroz centar igrališta. Argument u prilog ovom prijedlogu je stjecanje pozitivnih navika kod učenika, poticanje drugih na uključivanje ali i razvijanje i znanja u novim životnim vještinama. Kao glavni nedostatak prijedloga navedeno je djelomično rješenje problema. Naveden je i nedostatak slobodnog vremena te teža motiviranost učenika za ikakve pozitivne promjene u zajednici. Zaključak istraživanja je da projekt nadmašuje samostalne mogućnosti učenika za rješavanje nego je nužno pokrenuti suradnju s drugim akterima, odnosno školskim osnivačem. To je ujedno i glavni razlog odustajanja od dva ponuđena rješenja.

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolje izabrano rješenje je ostvariti suradnju sa gradskim vlastima kako bi škola, kojoj je osnivač Grad, dobila uređeno i kvalitetno školsko igralište za brojne sadašnje i buduće generacije učenika naše škole. S obzirom da prostor igrališta zauzima veliku površinu koja je podijeljena za jedno nogometno igralište i dva košarkaška igrališta te zelenim površinama oko njih, brojne ideje za uređenje prostora su predložene. Klupe, tribine, stabla, ograda, atletska staza, pitka voda, rasvjeta i sl., nužno je bilo pronaći stručni savjet kako urediti taj vanjski prostor. Suradnja sa stručnjacima i osnivačima je jedini i najbolji pristup izabranom problemu.

Plan djelovanja

Za realizaciju cilja projekta planiran je razgovor s ravnateljima i drugim čelnicima ustanova koje koriste navedeni prostor, pokretanje suradnje sa studentima Krajobrazne arhitekture radi stručnog savjeta i stvaranja vizualnog identiteta projekta, te razgovori i suradnja sa predstavnicima gradske uprave. Planirano je predstavljanje idejnih rješenja i izbor najboljega te predstavljanje projekta i ideje pred predstavnicima gradske vlasti.

Ostvareni rezultati

Ostvarena je suradnja sa studentskom udrugom Krajobrazne arhitekture. Prihvatili su poziv te nas posjetili. Predstavili smo ideju, obišli smo zajedno teren te su se uputili na daljnje natjecanje u izradi najboljeg rješenja našeg problema. Dva dana su, u suradnji s profesorima mentorima osmišljavali najbolje rješenje za uređenje našeg školskog igrališta koje su i predstavili učenicima i vodstvu naše škole. Izabrano je najbolje, koje uključuje i sve naše ideje za promjenu postojećeg stanja. Ideja i suradnja je predstavljena pred predstavnicima gradske vlasti u Gradskoj skupštini kada su učenici i najavili svoj dolazak na sastanak. Suradnja je ostvarena te trenutno traje proces izrade Izvedbenog plana.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen učenicima i drugim djelatnicima na izboru najboljeg rješenja prema ideji studenata, predstavnicima gradske vlasti u cilju ostvarivanja i provedbe ideje te na školskom webu. Planirano je daljnje predstavljanje pred članovima Mjesnog odbora na javnoj tribini za stanovnike kvarta.

Škola

Obrtnička škola za osobne usluge

Savska cesta 23, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 4886180

E-pošta: prva.obrtnicka@gmail.com

Voditeljica

Katica Knezović

Učenici

U projektu su sudjelovali učenici polaznici fakultativnog predmeta Škola i zajednica 2024./2025. godine (3.h razred: Mia Dasović, Stela Devčić, Lana Grabrić, Ela Grgat, Valentina Imprić, Ana Kosić, Sara Kovač, Melani Mijatović, 3.i razred: Sara Ahel Solar, Sara Jukić, Matija Kladar, Gabrijela Markanović, Vladana Repac, Morana Šarkanji, Marta Šoštar, Lucija Šoštar i Paula Vraneković).

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Mia Dasović, Melani Mijatović, Ana Kosić, Sara Kovač (Stela Devčić).

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Poduzetništvo; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje.

Cilj projekta

Projekt potiče odgovorno korištenje vode za piće, potrebu razvijanja financijske pismenosti, razvoj ekološke svijesti glede plastičnog otpada i odgovorno ponašanje prema vlastitom zdravlju. Projekt potiče aktivno građansko djelovanje prema vodi za piće u obitelji, školi i lokalnoj zajednici.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Učenici odabiru i istražuju problem. Ovisno o podacima dobivenim u istraživanju, učenici poduzimaju daljnje korake djelovanja. Prepoznaju važnost korištenja vode kao slobodnog dobra na javnim mjestima. Svjesni su da vodu za piće nije potrebno kupovati te da sredstva koja trošimo na vodu za piće možemo potrošiti korisnije. Svjesni su i štetnosti plastike; ne samo kao otpada, nego i moguće opasnosti za naše zdravlje.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenici su postavili problem Je li voda komercijalni proizvod ili javno dobro? Uzeli su uzorke vode na pet mjesta u 9. Mjesnom odboru „Mimara“ i odnijeli ih na analizu koja je pokazala kako je voda sigurna za piće u prikupljenim uzorcima. U provedenom istraživanju, doznali su da većina učenika vodu u Školi kupuje. Istraživanje je pokazalo kako učenici Škole često koriste plastične bočice više puta, što je štetno za zdravlje. Nadalje, učenici su pratili koliko novca potrošimo ako u restoranima plaćamo flaširanu vodu.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Kako bi potaknuli konzumaciju vode iz slavina i manju upotrebu plastične ambalaže, učenici su u razgovoru s ravnateljicom predložili osiguravanje limenih termosica za cijelu Školu. Predloženo Škola ne može osigurati.

Učenici su razmatrali i mogućnost postavljanja pojilišta vode ispred Škole kako bi prolaznicima bila dostupna pitka voda. Škola, međutim, nema ingerencije za postavljanje slavina ispred Škole, a nema ni sredstva koja bi pokrila veću potrošnju vode.

Najbolji pristup rješenju problema

Uporište za najbolje rješenje učenici su pronašli istražujući mogućnosti za pokretanje javnog pojilišta u 9. Mjesnom odboru „Mimara“, koje se nalazi u parku na Mažuranićevom trgu.

Plan djelovanja

Za realizaciju cilja projekta planirali su sljedeće aktivnosti: lijepljenje naljepnica H₂O4U iznad slavina, razgovor s ravnateljicom o financiranju limenih termosica za učenike i djelatnike, kao i postavljanju pojilišta ispred Škole, dogovor analize uzoraka vode u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Andrija Štampar, suradnja sa studentima Ekonomskog fakulteta, slanje upita nadležnim institucijama o pokretanju pojilišta, organizaciju javnog okupljanja u parku na Mažuranićevom trgu.

Ostvareni rezultati

Na primjeru pokretanja javnog pojilišta, učenici su upoznali hijerarhiju donošenja odluka. Upoznali su kako djeluju lokalne institucije. Naučili su korake u realizaciji projekta. Naučili su kako aktivno djelovati u lokalnoj zajednici. Shvatili su kako je privilegij živjeti u zemlji s izvorima pitke vode te kako je važno pokrenuti posebno pojilišta koja već imaju infrastrukturu. Na kraju, učenici su pokazali kako se razvija financijska pismenost.

Predstavljanje projekta

Učenici su predstavili rezultate provedbe fakultativnog predmeta Škola i zajednica u školskoj godini 2024./2025. u srednjim školama Grada Zagreba u Gradskoj vijećnici, 9. lipnja 2025.

(Za) misao - afinitet za bolji mentalitet

Škola

Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
Ulica grada Vukovara 269, 10000 Zagreb
Telefon/telefaks: 01 6184780
E-pošta: info@psvprelog.hr

Voditeljica

Lucia Balaško

Učenici

U izradi projekta, u sklopu dodatne nastave iz Psihologije, sudjelovali su učenici 3.d razreda: Mija Jurjević, Lana Šantek, Marko Rogina, Paul Plačko Dodig, Juran Oharek te učenice 3.b

razreda: Eva Medić, Petra Šimić i Marta Štimac.

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Mija Jurjević, Paul Plačko Dodig, Marko Rogina, Lana Šantek

Tema projekta

Građanski odgoj i obrazovanje; Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije; Osobni i socijalni razvoj; Zdravlje, Učiti kako učiti. Razvijanje svijesti o važnosti brige za mentalno zdravlje i sudjelovanje u aktivnostima usmjerenim na razvoj strategija za očuvanje dobrog mentalnog zdravlja.

Cilj projekta

(Za) misao - afinitet za bolji mentalitet je projekt koji obuhvaća stjecanje znanja o mentalnom zdravlju adolescenata te izradu, prikupljanje i organizaciju materijala usmjerenih na brigu o mentalnom zdravlju, nošenje sa stresom, strategijama učenja i sl. Ovim projektom učenike se potiče na razvoj vlastitih strategija za očuvanje dobrog mentalnog zdravlja i preuzimanje aktivne uloge u promicanju tih strategija u obitelji, školi i lokalnoj sredini.

Očekivani ishodi učenja i kompetencija koje su razvijane u projektu

Uz podršku nastavnice, učenici određuju ciljeve učenja, odabiru pristup učenju te planiraju učenje. Pretražuju i koriste informacije iz različitih izvora te ih primjenjuju u rješavanju problema. Prepoznaju važnost brige za mentalno zdravlje te razlikuju čimbenike koji utječu na mentalno zdravlje. Opisuju različite strategije za razvoj i očuvanje dobrog mentalnog zdravlja. Predlažu i odabiru pristupe rješavanja problema. Promoviraju projekt s ciljem unaprjeđenja života učenika, škole i zajednice.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Mentalno zdravlje globalni je izazov zbog sve većeg broja mladih koji se suočavaju sa stresom, i pritiscima svakodnevnog života. Učenici se u školi i izvan nje susreću s brojnim izazovima poput školskih obaveza, očekivanja okoline, utjecaja društvenih mreža i odnosa s vršnjacima, što može utjecati na njihovu emocionalnu dobrobit. U sklopu Projekta građanin, učenici su odabrali temu mentalnog zdravlja kako bi istražili što ono podrazumijeva, koji su najčešći izvori stresa kod mladih te koje strategije mogu pomoći u očuvanju dobrog mentalnog zdravlja. Učenici su prikupljali i analizirali različite informacije, promišljali o vlastitim iskustvima te istraživali načine kako razvijati zdrav odnos prema sebi, svojim obavezama i okolini.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Analizirana su četiri moguća rješenja. Prvo rješenje odnosi se na prihvaćanje trenutnog stanja. Svjesni postojećeg problema, takav pasivan pristup smatra se neprihvatljivim. Drugo rješenje, temelji se na istraživanju postojeće javne politike koja predstavlja smjernice djelovanja za različita područja poput školstva i zdravstva, ali nedostaje konkretan plan akcije. Treće rješenje, temelji se na uvođenju obaveznog nastavnog predmeta u škole. Četvrto rješenje je

proaktivni pristup u kontekstu vlastitih mogućnosti koji se temelji na prikupljanju materijala i organizaciji aktivnosti koje su usmjerene na razvoj i očuvanje dobrog mentalnog zdravlja.

Najbolji pristup rješenju problema

Proaktivni pristup temelji se na izradi baze materijala (letaka, smjernica i sl.) te osmišljavanju aktivnosti usmjerenih na očuvanje mentalnog zdravlja (radionice, kutak za opuštanje) kako bi se potaknulo usvajanje različitih strategija očuvanja dobrog mentalnog zdravlja.

Plan djelovanja

Za realizaciju projekta planirane su sljedeće aktivnosti: izrada loga i Google računa, razgovor s ravnateljem škole, kontaktiranje Centra za zdravlje mladih i Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade, prikupljanje i sastavljanje materijala, smišljanje aktivnosti i radionica, sastavljanje dokumentacijske mape, izrada portfelja i prezentacija projekta u školi i izvan škole.

Ostvareni rezultati

Izrađen je projektni logo i Google račun. Na Google disku organizirani su prikupljeni materijali. Kontaktiran je Gradski ured. Provedene su radionice u suradnji s Centrom za zdravlje mladih te je provedena anketa o uspješnosti radionica. Isplanirane su radionice za učenike koje će voditi učenici uključeni u projekt te je isplanirano obilježavanje tjedna mentalnog zdravlja. Napravljen je kutak za opuštanje.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen u školskoj knjižnici. Predstavit će se na Županijskoj smotri projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema i na Danu otvorenih vrata škole.

Migracije i njihov utjecaj na nas

Škola

Zdravstveno učilište

Medvedgradska 55, 10000 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 5552151

E-pošta: info@zdravstveno-uciliste.hr

Voditeljica

Tatjana Šoša

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri

Viktorija Ivić, 3.r.; Andrea Tobijaš, 3.r.; Fran Ledinski 3.r.; Mate Magaš 3.r.

Tema projekta

Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja i kurikulumi drugih međupredmetnih tema

1. Ljudska prava i slobode kao vrijednosti u zajednici; 1.2 Manjine u zajednici

Razvijanje svijesti o postojanju manjina u našoj zajednici, o ugroženosti njihovih prava te kako pomoći tim skupinama kako bi se ispravile nejednakosti u zajednici.

Cilj projekta

Stjecanje znanja o ljudskim pravima i slobodama kao vrijednostima u zajednici. Poticanje učenika na dijalog s manjinama u našoj zajednici i na promišljanje kako smanjiti nejednakosti koje se pojavljuju. Razmotriti mogućnosti uključenja pripadnika manjina u svakodnevni život školske i šire zajednice te izraditi materijale koji omogućuju njihovu lakšu integraciju.

Očekivani ishodi učenja i kompetencije koje su razvijane u projektu

Uz podršku voditelja učenici prepoznaju koja tema je najvažnija u njihovoj okolini kojom se žele baviti, određuju ciljeve učenja, način na koji će pristupiti njihovom ostvarenju te planiraju korake u projektu. Učenici samostalno istražuju informacije iz različitih izvora te ih primjenjuju pri rješavanju zadanog zadatka. Identificiraju manjine školskoj i široj zajednici te razmatraju načine kako im pristupiti i dobiti od njih informacije o njihovom položaju u društvu. Podižu svijest učenika škole o manjinama i potiču ih na dijalog s njima.

Opis projekta

Izbor i istraživanje problema

Učenici koji pohađaju izvannastavnu aktivnost Zajednica aktivnih građana identificiraju nekoliko problema s kojima se susreću na razini škole i društva te razmatraju s kojim problemom se žele pobliže pozabaviti. S obzirom da u našoj školi u zadnjih nekoliko godina ima više učenika u različitim razredima koji su zbog rata u Ukrajini doselili u Hrvatsku i koji prolaze proces prilagodbe, učenici su se odlučili baviti njima kao pozitivnim primjerom integracije. Učenici iz Ukrajine uključuju se u hrvatski obrazovni sustav, u osnovnu ili srednju školu, te ovdje pohađaju zasebnu nastavu hrvatskog jezika u trajanju od 70 sati. Na taj način im se olakšava pohađanje redovne nastave i učenici nakon početnog perioda kada nisu poznavali jezik, aktivno se uključuju u nastavu. U pedagoškoj službi škole saznali smo koji su to učenici i u kojim razredima te smo od psihologa škole dobili početne informacije o njima i mišljenje da li te učenike uključiti u ovaj projekt. Mišljenje je bilo pozitivno, dobili smo informacije o profilima tih učenika i na što treba pripaziti u razgovoru s njima. Pedagoška služba nam je organizirala prvi susret s tim učenicima jer ih je sve okupila na zajednički sastanak. Neki učenici se do tada međusobno niti nisu poznavali. Neki učenici su izjavili da ipak ne bi sudjelovali u ovom projektu. Nakon toga smo imali nekoliko razgovora s tim učenicima na našim okupljanjima skupine ZAG te smo čuli kakvo je njihovo iskustvo dolaska u Hrvatsku i najprije u osnovnu školu, a zatim u našu školu. Predložili smo im uključenje u ovaj projekt na način da ih pobliže predstavimo učenicima škole, njihovu zemlju i kulturu, na što su učenici pristali.

Druga skupina manjina u našem društvu koju smo prepoznali su strani radnici koje učenici sreću po gradu i s kojima nemaju nikakav kontakt. Informacije o njima stižu iz medija. Proučili smo strateške planove Hrvatske u vezi dolaska stranih radnika te brojke stranih radnika u pojedinim sektorima. Učenici su identificirali problem pristupa prema stranim radnicima zbog povremenih napada na njih i negativnog mišljenja dijela stanovništva prema njima.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Migracije su u današnje vrijeme sve češće i njih će u naredno vrijeme biti sve više, što uslijed ratova, što zbog ekonomskih razloga. Učenici su razmišljali kako podići svijest svih učenika na razini škole o migrantima te su došli na ideju predavanja u amfiteatru škole kojeg će održati učenici iz Ukrajine o svojoj zemlji i kulturi. Potrebno je da oni postanu vidljivi i aktivni članovi naše školske zajednice. Što se tiče stranih radnika učenici smatraju da bi se oni također trebali integrirati u naše društvo, a početni pristup bilo bi upoznavanje s njima i njihovom kulturom. Iz toga razloga u školu je pozvana gospođa iz Nepala koja već 10 godina živi u Hrvatskoj i koja je dobro integrirana u društvo- ona govori hrvatski i radi te ima obitelj ovdje. Učenici su imali priliku kroz postavljanje pitanja saznati više o njenim motivima dolaska te snalaženja u stranoj zemlji te čuti više o njenim kontaktima sa stranim radnicima i problemima s kojima se susreću. O svim događajima postavljene su objave na stranici škole i društvenim mrežama škole.

Najbolji pristup rješenju problema

Kako bismo pristupili rješavanju problema i ostvarivanju kontakta sa migrantima, odlučeno je da se provede anketa među stranim radnicima o njihovom boravku u Hrvatskoj i problemima s kojima se susreću. U razgovoru s njima nastalo je nekoliko intervjua. S druge strane anketa je provedena među učenicima 3. i 4. razreda naše škole o njihovim stavovima prema stranim radnicima. Anketiranje smo proveli i izvan škole s građanima različite dobi o njihovom stavu prema migrantima. Svi rezultati anketa predstavljeni su na Vijeću učenika, na stranici škole te će izaći u školskom časopisu koji je u stvaranju.

Plan djelovanja

Za realizaciju cilja projekta provedene su sljedeće aktivnosti: razgovor s ravnateljicom škole, stručnom pedagoškom službom, Centrom Ribnjak i njihovim programom Alternativna nastava, organizirana su predavanja u školi, provedene su ankete. Daljnji koraci koji su u planu je izrada brošure s osnovnim pojmovima na hrvatskom jeziku koja bi se mogla podijeliti stranim radnicima.

Ostvareni rezultati

Do sada su učenici naučili korake u realizaciji projekta, izražavali svoje mišljenje, saznali razlike između migranata, imigranata i azilanata, koje korake mogu poduzeti u podizanju svijesti o manjinama i kako kroz dijalog migrante približiti našim učenicima i podići njihovu toleranciju prema drugom i drugačijem.

Predstavljanje projekta

Projekt je do sada predstavljen na satovima razredne zajednice u razredima učenika koji sudjeluju u skupini ZAG i koji sudjeluju u provedbi ovog projekta.

OSNOVNA ŠKOLA GRIGORA VITEZA

Osnovna škola Grigora Viteza s radom je počela 3. veljače 1953. godine. Od 1968. godine nosi ime velikog dječjeg pjesnika Grigora Viteza. Današnja djelatnost škole utemeljena je još 1977. godine, kada se počela provoditi ideja integracije djece s posebnim potrebama u redovan školski sustav. Za tadašnje vrijeme te napredne ideje traju sve do današnjih dana.

Javnost nas prepoznaje kao ustanovu koja, između ostalog, provodi programe školovanja djece s teškoćama u razvoju i ima bogato iskustvo u ovom području koje su prije svega prepoznali roditelji, javnost i prosvjetne vlasti. Već dugi niz godina škola smo koja nastavni rad izvodi u jednoj smjeni. U popodnevnom dijelu organiziran je produženi boravak učenika od prvog do četvrtog razreda te produženi stručni postupci za učenike od prvog do osmog razreda. U školu je ove školske godine upisano 326 učenika. Učitelji škole realiziraju brojne razredne i školske projekte i terensku nastavu kako bi učenici svoja znanja stjecali u neposrednom životnom okruženju.

Škola je niz godina uključena u Erasmus + projekte mobilnosti učitelja i učenika u cilju jačanja njihovih kompetencija. Mnoštvo je rezultata našeg obrazovno - odgojnog rada na koje smo vrlo ponosni. Radom i uspjehom naših učenika ostvarujemo naš cilj: zajedništvo, prijateljstvo i ljubav.

Zato je naš moto: *SVI SMO JEDNAKI U SVOJOJ RAZLIČITOSTI.*

GRIGOR VITEZ

Pjesnik Grigor Vitez (1911. – 1966.) među najznačajnijim je pjesnicima hrvatske dječje književnosti. Po zanimanju je bio učitelj. Objavio je tridesetak zbirka pjesama, od kojih su najznačajnije *Kad bi drveće hodalo*, *Gdje priče rastu* i *Igra se nastavlja*. Njegova je poezija objavljena i u brojnim slikovnicama, čitankama i antologijama.

Grigor Vitez se smatra začetnikom moderne hrvatske dječje poezije, pjesnikom koji je dotadašnji pretežno pedagoški pristup zamijenio načelom igre, podjednako u tematici, kao i oblikovanju jezika. Humor i preokupacija djetinjstvom temeljne su odluke njegove poezije. Preveden je na više jezika.

Grigor Vitez bio je prevoditelj s ruskog, slovenskog i francuskog jezika. Godine 1967. utemeljena je nagrada „Grigor Vitez“ koja se od tada do danas dodjeljuje piscu i ilustratoru najbolje knjige za djecu u godišnjoj produkciji.

IMPRESSUM

Zbornik:

13. Županijska smotra projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja i drugih međupredmetnih tema za grad Zagreb – Projekt građanin

Nakladnik:

Tatjana Šikić, ravnateljica škole
OŠ Grigora Viteza
Adresa: Kruga 46, 10000 Zagreb
Telefon: 01 5599 680
E-pošta: tajnistvo@os-gviteza-zg.skole.hr

Uredili i pripremili:

Marija Iskra, glavna urednica
Mato Šipuš, izvršni urednik

Produkcija

OŠ Grigora Viteza, ožujak 2026.